

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Факультет фінансів

Кафедра фінансів імені Віктора Федосова

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА	«Митна справа»
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 «Управління та адміністрування»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Форма навчання: денна

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему « **Державна політика України з регулювання митної вартості: сучасний стан та перспективи у контексті євроінтеграції** »

Здобувача Волинської Анни Сергіївни

Науковий керівник: д.е.н., професор Рязанова Надія Сергіївна

(підпис)

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувач кафедри: д.е.н., професор Буряченко Андрій Євгенович

(підпис)

Київ 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ МИТНОЇ ВАРТОСТІ.....	5
1.1. Сутність, функції та роль державної політики з регулювання митної вартості.	5
1.2. Нормативно-правове регулювання митної вартості в Україні.....	13
 РОЗДІЛ 2. РЕГУЛЮВАННЯ МИТНОЇ ВАРТОСТІ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	 24
2.1. Індикатори і показники, які характеризують митну вартість.....	24
2.2. Роль митної вартості у розвитку економіки України.(за 5 років).....	34
 РОЗДІЛ 3. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГУЛЮВАННЯ МИТНОЇ ВАРТОСТІ В УКРАЇНІ.....	 41
3.1. Досвід країн ЄС з регулювання митної вартості.....	41
3.2. Напрямки удосконалення державного регулювання митної вартості в Україні.....	47
ВИСНОВКИ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	58
ДОДАТКИ.....	70

ВСТУП

Актуальність теми. Потреба в удосконаленні державної політики у сфері регулювання тарифів є особливо важливою в контексті європейської інтеграції України. Незважаючи на гармонізацію законодавства з нормами ЄС, залишаються проблеми, пов'язані з непрозорістю, можливістю маніпуляцій та неналежним контролем при визначенні вартості тарифів. Це створює ризики для бюджету та ускладнює зовнішньоекономічну діяльність компаній. Метою цього дослідження є аналіз поточного стану митного регулювання та розробка рекомендацій щодо його вдосконалення відповідно до європейських стандартів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам дослідження державної політики України щодо регулювання митної вартості в контексті євроінтеграції присвячено наукові роботи багатьох українських вчених, зокрема: Годяк А. І., Ілюшик О. М., Павлович-Сенета Я. П. [1, с.8-24], Козирін А. Н. [2], Пипяк М. І., Кокарча Ю. А. [3], Бліщук К. М. [4], Ківалов С. В. [5, с.4-9], Габричидзе Б. М. [6, с. 338]. У своїх дослідженнях вони аналізують сучасний стан митного регулювання, проблеми прозорості визначення митної вартості, особливості адаптації законодавства до стандартів ЄС, а також перспективи вдосконалення митної політики України. Їхні праці є важливим підґрунтям для подальшого розвитку ефективних механізмів митного регулювання відповідно до європейських вимог.

Мета і завдання дослідження. На основі вивчення теоретико-правових засад та сучасної практики державного регулювання митної вартості окреслити євроінтеграційні перспективи цієї політики в Україні.

Об'єкт дослідження – державна політика з регулювання митної вартості

Предмет дослідження – сучасний стан політики України з регулювання митної вартості, та перспективи у контексті євроінтеграції

Методи дослідження. В роботі використано аналіз і синтез для вивчення нормативно-правової бази та наукових джерел, порівняльний метод для

зіставлення митної політики України та ЄС, а також статистичний метод для оцінки тенденцій у сфері митного регулювання. Застосування системного підходу та методу експертних оцінок дозволило визначити основні проблеми митного регулювання та розробити рекомендації щодо його вдосконалення.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. Кваліфікаційна робота має як теоретичне, так і практичне значення. Теоретична значущість полягає в узагальненні наукових підходів до регулювання митної вартості та аналізі її впливу на економічну безпеку України в умовах євроінтеграції. Методична цінність роботи виражається у розробці підходів до вдосконалення митного контролю та механізмів визначення митної вартості відповідно до стандартів ЄС. Практична значущість полягає у можливості використання отриманих висновків та рекомендацій для оптимізації державної митної політики, підвищення прозорості митних процедур та удосконалення механізмів контролю. Запропоновані заходи можуть бути корисними для митних органів, законодавчих ініціатив та підприємств, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність.

Інформаційна база дослідження включає наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, нормативно-правові акти України та ЄС, що регулюють митну політику, а також офіційні дані Державної митної служби України. Використано статистичні звіти міжнародних організацій, зокрема Світової митної організації та Євростату, для аналізу тенденцій у сфері митного регулювання. Додатково залучено аналітичні матеріали рейтингових агентств, звіти аудиторських компаній та офіційні публікації митних органів країн ЄС, що дозволило провести порівняльний аналіз та розробити обґрунтовані рекомендації.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ МИТНОЇ ВАРТОСТІ

1.1 Сутність, функції та роль державної політики з регулювання митної вартості.

Митна вартість є однією з ключових категорій митного регулювання, оскільки від неї залежать розміри митних платежів, податків та інших зборів, що справляються при переміщенні товарів через митний кордон. Відповідно до Митного кодексу України, митна вартість – це ціна, фактично сплачена або підлягає сплаті за товари, які імпортуються на митну територію України, з урахуванням певних додаткових витрат [22].

Митна вартість виконує такі важливі функції у зовнішньоекономічній діяльності:

- Фінансова – забезпечує правильне нарахування митних платежів, які є важливим джерелом доходу державного бюджету.
- Контрольна – запобігає маніпуляціям із цінами на товари з метою зниження митних платежів.
- Регуляторна – впливає на конкурентне середовище, забезпечуючи рівні умови для всіх учасників ринку.
- Аналітична – дає можливість відстежувати зовнішньоторговельні потоки та оцінювати економічні тенденції.

Встановлення митної вартості здійснюється митними органами на основі міжнародних методів оцінки, визначених Угодою про застосування статті VII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ). Основний підхід базується на методі ціни угоди, тобто вартості, за яку товар фактично проданий імпортеру [23].

Однак, у разі неможливості застосування цього методу використовуються альтернативні методи які можна розглянути в додатках в таблиці А.1 (див табл. А.1 в додатках)

Правильне визначення митної вартості є критично важливим, оскільки воно впливає на економічну безпеку держави, ефективність митного контролю та рівень митних надходжень.

Основні принципи формування митної вартості

Формування митної вартості ґрунтується на низці принципів, що забезпечують її об'єктивність та відповідність міжнародним нормам. Основними принципами є:

- Прозорість та обґрунтованість – митна вартість має бути підтверджена документально, включаючи комерційні контракти, рахунки-фактури, транспортні документи.
- Об'єктивність – митна вартість визначається на основі фактичної ціни угоди без штучного завищення або заниження.
- Єдність методології – використання уніфікованих методів оцінки відповідно до міжнародних стандартів (СОТ, ГАТТ).
- Контроль та відповідність – митні органи мають право перевіряти достовірність заявленої вартості та вносити коригування у разі виявлення порушень.
- Недопущення дискримінації – митна оцінка має застосовуватися рівномірно до всіх імпортерів, незалежно від країни походження товарів.

Застосування цих принципів дозволяє мінімізувати ризики ухилення від сплати митних платежів, а також забезпечує економічну безпеку держави та захист внутрішнього ринку.

Митна вартість є основою для нарахування тарифних платежів, таких як імпортне мито, податок на додану вартість (ПДВ) та акцизний збір. Від її правильного визначення залежить точність розрахунку митних платежів, що, у свою чергу, впливає на конкурентоспроможність товарів на внутрішньому ринку.

Тарифне регулювання безпосередньо пов'язане з митною вартістю, оскільки мита встановлюються у вигляді:

- Адвалорних ставок – у відсотках до митної вартості товару (наприклад, 10% від вартості).
- Специфічних ставок – у фіксованій сумі за одиницю товару (наприклад, 50 євро за 1 тонну).
- Комбінованих ставок – поєднання адвалорного та специфічного підходів.

Державна політика у сфері регулювання митної вартості виконує кілька ключових функцій, які забезпечують ефективне функціонування зовнішньоекономічної діяльності, стабільність державного бюджету, а також захист національного виробника та економічної безпеки країни. Основними функціями є фіскальна, регуляторна, захисна та контрольна, кожна з яких має важливе значення для формування ефективної митної політики [91].

Фіскальна функція державної політики у сфері митного регулювання відіграє визначальну роль у забезпеченні стабільного фінансування державного бюджету. Основним джерелом надходжень є митні платежі, їх систематизовано на рис. 1.1.

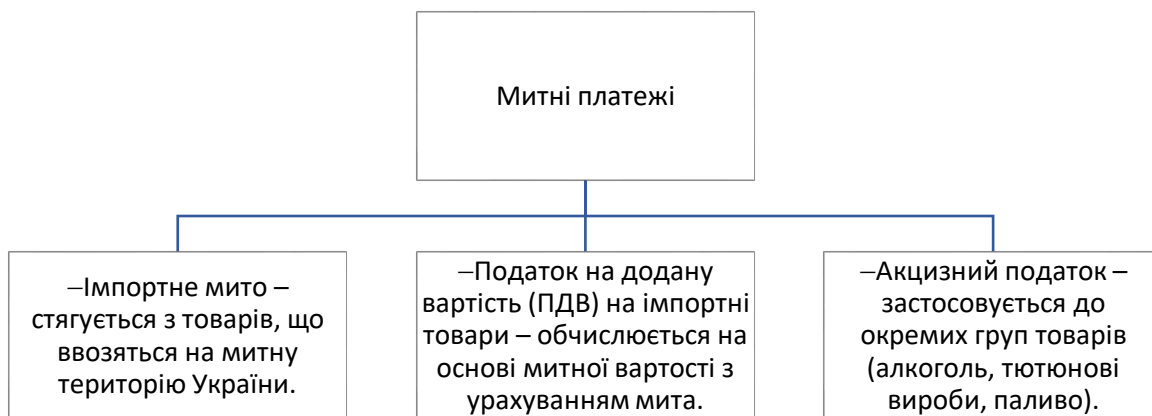

Рисунок 1.1 – Види платежів, що сплачуються на митниці.

Джерело: розроблено автором на основі [71]

Чітке визначення митної вартості є критично важливим для правильного розрахунку митних платежів. Зниження митної вартості може призвести до втрат

бюджетних надходжень, тоді як завищення може зробити імпорт не вигідним і спричинити зниження товарообігу.

Митні платежі відіграють важливу роль у формуванні державного бюджету України. За даними Державної митної служби України, спостерігається тенденція зростання надходжень від митних платежів у загальній структурі доходів бюджету.

Дані за останні роки:

2022 рік: У зв'язку з повномасштабною війною, розв'язаною росією, Держмитслужба перерахувала до державного бюджету 300,8 млрд грн, що становило 56,9% від запланованого показника у 528,3 млрд грн. [11].

2023 рік: За даними Казначейства, митні органи перерахували до державного бюджету 591,7 млрд грн податків, сплачених українським бізнесом та громадянами під час митного оформлення товарів та після його завершення [11].

2024 рік: У лютому 2024 року Держмитслужба перерахувала до бюджету 47,7 млрд грн митних платежів [11].

Ці дані підкреслюють важливість фіскальної функції митного регулювання та його значний внесок у державний бюджет України. Таким чином, фіскальна функція є основою митної політики, оскільки вона забезпечує фінансову стійкість держави, формує стабільні джерела доходів і сприяє ефективному виконанню державних програм.

Регуляторна функція (контроль за ціноутворенням на імпортовані товари)

Регуляторна функція державної політики у сфері митного регулювання спрямована на забезпечення економічної стабільності через контроль за ціноутворенням на імпортовані товари.

Рисунок 1.2 – Структурно-логічна схема змісту регуляторної функції держави.

Джерело: розроблено автором на основі [80]

Отже, регуляторна функція забезпечує ефективне управління цінами на імпортовані товари, попереджає маніпуляції з митною вартістю та сприяє підтримці економічної рівноваги.

Захисна функція (підтримка національного виробника)

Захисна функція митного регулювання спрямована на захист інтересів вітчизняних виробників від недобросовісної конкуренції та забезпечення економічної безпеки держави. Основні механізми реалізації цієї функції включають (Рис. 1.3):

–Встановлення ввізного мита на імпортні товари, що сприяє зменшенню конкуренції з іноземною продукцією.

–Квотування імпорту, що обмежує ввезення окремих товарних груп у великих обсягах.

–Антидемпінгові заходи, які застосовуються у випадках, коли імпортери штучно знижують ціни для витіснення місцевих виробників.

–Ліцензування імпортних товарів, що дозволяє регулювати кількість і якість продукції, яка потрапляє на внутрішній ринок.

Рисунок 1.3 – Захисна функція

Джерело: розроблено автором на основі [81]

Завдяки цим заходам держава сприяє розвитку національного виробництва, підтримує конкурентоспроможність українських підприємств і мінімізує ризики залежності від імпоротної продукції.

Захисна функція особливо важлива у стратегічно важливих секторах економіки, таких як сільське господарство, машинобудування, енергетика, де неконтрольований імпорт може негативно впливати на внутрішній ринок.

Таким чином, захисна функція спрямована на обмеження негативного впливу імпорту на внутрішній ринок, створення сприятливих умов для розвитку вітчизняного виробництва та підтримку економічної стабільності.

Контрольна функція (запобігання ухиленню від сплати податків)

Контрольна функція митної політики забезпечує ефективний моніторинг митних операцій для запобігання порушенням, пов'язаним із заниженням митної вартості, ухиленням від сплати податків та контрабандою.

Основні аспекти реалізації контрольної функції (рис. 1.4):

- Перевірка документального підтвердження митної вартості (контракти, рахунки-фактури, сертифікати).
- Застосування системи управління ризиками – оцінка потенційних загроз і вибіркового контролю товарів із підвищеним рівнем ризику.
- Аналіз ризиків та митний аудит – застосування аналітичних методів для виявлення підозрілих операцій.
- Посилення митного контролю на кордоні – використання сучасних технологій, таких як рентгенівське сканування та автоматизовані системи аналізу

Рисунок 1.4 - Основні аспекти реалізації контрольної функції

Джерело: розроблено автором на основі [81]

За даними Державної митної служби України, ухилення від сплати митних платежів є одним із головних ризиків у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Запровадження європейських підходів до митного контролю дозволяє значно зменшити втрати бюджету та підвищити прозорість зовнішньої торгівлі.

Таким чином, контрольна функція забезпечує ефективний механізм боротьби з ухиленням від сплати митних платежів, сприяє детінізації економіки та підвищенню рівня державного контролю за зовнішньоторговельними операціями.

Регулювання митної вартості є важливим напрямом державної політики, оскільки від точності її визначення залежить ефективність митного оподаткування, прозорість зовнішньої торгівлі та захист національних економічних інтересів. Держава відіграє ключову роль у цьому процесі, здійснюючи контроль через відповідні державні органи, застосовуючи економічні та адміністративні механізми впливу та підтримуючи міжнародну співпрацю.

Державне регулювання митної вартості передбачає виконання ряду функцій, серед яких контроль за відповідністю заявленої вартості реальній ринковій ціні, запобігання ухиленню від сплати податків, забезпечення митної безпеки, боротьба з контрабандою та підтримка добросовісної конкуренції на ринку. В Україні існує система органів, відповідальних за митне регулювання, які спільно працюють над забезпеченням правомірного застосування митних процедур.

Основним органом, що здійснює контроль за митною вартістю, є Державна митна служба України (ДМСУ). Вона виконує функції перевірки відповідності митної вартості товарів, оцінки ризиків заниження вартості, здійснює коригування та нарахування митних платежів. У своїй роботі митні органи використовують автоматизовані системи контролю, що дозволяють проводити аналіз ризиків і вибіркові перевірки декларацій.

Важливу роль у регулюванні митної вартості відіграє Міністерство фінансів України, яке формує політику у сфері митного регулювання, ухвалює нормативні акти та забезпечує координацію між митними та податковими органами. Антимонопольний комітет України здійснює контроль за дотриманням конкурентних принципів, запобігає маніпуляціям із цінами на імпортовані товари та виявляє змови між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності з метою заниження митної вартості.

Україна активно співпрацює з міжнародними організаціями, що встановлюють стандарти митного регулювання. Однією з ключових є Світова організація торгівлі (СОТ), до якої Україна приєдналася у 2008 році. У рамках СОТ діє Угода про застосування статті VII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ) [24], яка визначає єдині принципи визначення митної вартості. Україна взяла на себе зобов'язання застосовувати міжнародно визнані методи оцінки митної вартості, що дозволяє уникнути довільного трактування під час митного контролю.

Світова митна організація (СМО) є ще одним важливим партнером України у сфері митного регулювання. Вона сприяє впровадженню міжнародних стандартів у митну практику України, розробляє рекомендації щодо модернізації митного адміністрування та запровадження електронних систем управління митними процедурами.

Окреме місце у процесі реформування митної політики України займає співпраця з Європейським Союзом. Угода про асоціацію між Україною та ЄС передбачає гармонізацію митного законодавства України з Митним кодексом ЄС, що включає запровадження єдиних методів оцінки митної вартості, автоматизацію митного оформлення та спрощення процедур для підприємств, що відповідають європейським стандартам.

Євроінтеграційні процеси суттєво впливають на державну політику у сфері митного регулювання. Україна поступово впроваджує європейські стандарти в митну систему, що включає:

- перехід на електронне митне оформлення,
- запровадження системи Авторизованого економічного оператора (АЕО)
- підключення до спільної транзитної системи NCTS (New Computerized Transit System).

Це дозволяє не лише підвищити ефективність митного контролю, а й мінімізувати корупційні ризики, що є однією з основних проблем у цій сфері.

У межах євроінтеграції посилюється боротьба з митними порушеннями, зокрема шляхом обміну інформацією між митними органами України та країн ЄС.

Важливим кроком у цьому напрямі є впровадження митного аудиту на основі аналізу ризиків, що дозволяє зосереджувати контрольні заходи на найбільш ризикових операціях, зменшуючи адміністративний тиск на добросовісних імпортерів.

Зміни, які відбуваються в митній сфері України внаслідок євроінтеграції, спрямовані на створення прозорої, ефективної та прогнозованої митної системи. Роль держави у цьому процесі залишається визначальною, оскільки саме вона забезпечує розробку та впровадження реформ, контроль за дотриманням законодавства, міжнародну співпрацю та підтримку національного бізнесу.

1.2. Нормативно-правове регулювання митної вартості в Україні

Митна вартість товарів є ключовим елементом у процесі митного оформлення, оскільки вона визначає базу для нарахування митних платежів та податків. В Україні нормативно-правове регулювання визначення митної вартості базується на положеннях Митного кодексу України, Податкового кодексу України та міжнародних договорів, учасником яких є держава.

Митний кодекс України (МКУ) є основним законодавчим актом, що регулює питання митної вартості товарів. Згідно зі статтею 49 МКУ, митна вартість товарів, які переміщуються через митний кордон України, визначається на основі ціни, що фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товар [7].

Визначення митної вартості покладається на декларанта, який зобов'язаний надати митним органам необхідні документи для підтвердження заявленої вартості. Основним методом визначення митної вартості є метод за ціною договору (вартість операції). У разі неможливості застосування цього методу використовуються альтернативні методи, такі як:

- Метод за ціною договору щодо ідентичних товарів

- Метод за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів
- Метод на основі віднімання вартості
- Метод на основі додавання вартості (обчислена вартість)
- Резервний метод

Кожен наступний метод застосовується лише у випадку, якщо митну вартість неможливо визначити за допомогою попереднього [8].

Податковий кодекс України (ПКУ) також містить положення щодо митної вартості, оскільки вона є базою для нарахування податку на додану вартість (ПДВ) та акцизного податку при імпорті товарів. Відповідно до статті 190 ПКУ, базою оподаткування ПДВ при ввезенні товарів на митну територію України є договірна (контрактна) вартість, але не менше митної вартості, визначеної згідно з МКУ, з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті [9].

Крім того, стаття 191 ПКУ визначає особливості оподаткування операцій з ввезення на митну територію України товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях. У разі ввезення таких товарів базою оподаткування є їх митна вартість (для юридичних осіб або фізичних осіб-підприємців) або фактурна вартість (для фізичних осіб), визначені відповідно до МКУ, з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті [10].

Україна є членом Світової організації торгівлі (СОТ) та підписантом Угоди про застосування статті VII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ) [24], яка встановлює міжнародні стандарти визначення митної вартості. Відповідно, положення МКУ гармонізовані з вимогами цієї Угоди, що забезпечує прозорість та передбачуваність процедур митного оцінювання.

У рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Україна зобов'язалася адаптувати своє митне законодавство до норм та стандартів ЄС. Це включає впровадження сучасних методів митного контролю та оцінки вартості, що сприяє спрощенню торгівлі та інтеграції України до європейського економічного простору.

Міжнародні стандарти відіграють ключову роль у формуванні митного законодавства України, забезпечуючи його відповідність світовим практикам та сприяючи інтеграції країни до глобальної економічної спільноти. Основними напрямками такої інтеграції є імплементація положень Угоди про застосування статті VII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ/COT), адаптація до Митного кодексу Європейського Союзу (ЄС) та гармонізація національних норм із принципами Світової організації торгівлі (COT) та Угоди про асоціацію з ЄС.

Угода про застосування статті VII ГАТТ, відома як "Угода про митну оцінку", встановлює єдині правила визначення митної вартості товарів у міжнародній торгівлі. Основна мета цієї угоди — забезпечити об'єктивну та прозору оцінку вартості імпортованих товарів, запобігаючи використанню довільних або фіктивних митних вартостей. Згідно з положеннями угоди, митна вартість базується на фактичній ціні, сплаченій або такій, що підлягає сплаті за товар при його продажу для експорту в країну імпорту [12].

Україна, ставши членом COT у 2008 році, взяла на себе зобов'язання впровадити положення цієї угоди в національне законодавство. Це знайшло відображення в Митному кодексі України, де зазначено, що митна вартість товарів базується на принципах, встановлених міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України [10]. Таким чином, положення Угоди про митну оцінку інтегровані в українське законодавство, що забезпечує відповідність міжнародним стандартам у сфері митної вартості.

З метою посилення контролю за правильним визначенням митної вартості в Україні запроваджено автоматизовану систему аналізу та управління ризиками (АСАУР), яка дозволяє митним органам автоматично перевіряти відповідність заявленої вартості товарів середньоринковим показникам [11]. Це значно знижує ймовірність маніпуляцій із митною вартістю та сприяє прозорості митних процедур.

Митний кодекс Європейського Союзу є основою митного законодавства ЄС, встановлюючи єдині правила та процедури для всіх країн-членів. Для України, яка

прагне інтегруватися до європейського економічного простору, адаптація національного митного законодавства до норм ЄС є пріоритетним завданням. У 2014 році була підписана Угода про асоціацію між Україною та ЄС, яка передбачає поступове наближення українського законодавства до європейських стандартів, зокрема в митній сфері [13].

У жовтні 2024 року Верховна Рада України ухвалила Закон "Про внесення змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу" [10]. Цей закон спрямований на гармонізацію митних процедур, спрощення митного оформлення та покращення співпраці між митними органами України та ЄС. Зокрема, зміни стосуються:

- впровадження інституту авторизованого економічного оператора (АЕО);
- удосконалення процедур митного контролю;
- запровадження митних декларацій в електронному форматі [11].

Завдяки цим реформам Україна наблизилася до стандартів ЄС, що спрощує зовнішньоекономічну діяльність та забезпечує ефективність митних процедур.

Гармонізація національного митного законодавства з міжнародними стандартами є ключовим аспектом інтеграційних процесів України. Відповідно до зобов'язань, взятих при вступі до СОТ та підписанні Угоди про асоціацію з ЄС, Україна проводить системні реформи у митній сфері. Це включає адаптацію нормативно-правової бази, впровадження сучасних інформаційних технологій та підвищення професійного рівня працівників митних органів.

Одним із важливих напрямів є приєднання України до Конвенції про процедуру спільного транзиту (NCTS), що дозволяє спростити переміщення товарів між країнами-учасницями та забезпечити ефективний митний контроль [11]. У серпні 2024 року Верховна Рада України прийняла закон, що наближає митне законодавство до норм ЄС та дозволяє бізнесу адаптуватися до оновлених правил перед переходом до нового Митного кодексу [10]. Ці заходи сприяють інтеграції України до європейського митного простору та покращенню умов для міжнародної торгівлі.

Контроль за митною вартістю товарів в Україні здійснюється низкою державних органів, серед яких ключову роль відіграють Державна митна служба України (Держмитслужба), Державна податкова служба (ДПС) та Антимонопольний комітет України (АМКУ). Координація та взаємодія цих органів забезпечують ефективне функціонування митної системи та дотримання законодавства у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Держмитслужба є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів. Основними завданнями Держмитслужби є реалізація державної митної політики, забезпечення контролю за дотриманням митного законодавства та захист економічних інтересів України.

У контексті контролю за митною вартістю товарів, Держмитслужба виконує такі функції:

- Організація та здійснення митного контролю: перевірка правильності визначення митної вартості товарів, що ввозяться на митну територію України, з метою забезпечення повноти нарахування та сплати митних платежів.
- Аналіз та управління ризиками: використання системи управління ризиками для виявлення та перевірки випадків можливого зниження митної вартості або інших порушень митного законодавства.
- Співпраця з іншими державними органами: обмін інформацією та координація дій з податковими, правоохоронними та іншими органами влади для забезпечення ефективного контролю за митною вартістю та протидії митним правопорушенням.
- Розробка нормативно-правових актів: участь у підготовці та впровадженні законодавчих та нормативних документів, що регулюють порядок визначення та контролю митної вартості товарів.

Діяльність Держмитслужби регламентується Положенням про Державну митну службу України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 227 [14].

Ефективний контроль за митною вартістю потребує тісної співпраці між митними та податковими органами. ДПС відповідає за адміністрування податків, зокрема податку на додану вартість (ПДВ) та акцизного податку, які нараховуються на основі митної вартості товарів.

Взаємодія між Держмитслужбою та ДПС здійснюється у таких напрямках:

- Обмін інформацією: регулярне надання даних щодо митної вартості імпортованих товарів для забезпечення правильного нарахування та сплати податків.
- Спільні перевірки: проведення спільних контрольних заходів щодо суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності з метою виявлення та запобігання порушенням у сфері митного та податкового законодавства.
- Звіряння даних: порівняння інформації про обіг, облік та погашення податкових векселів, а також контроль за цільовим використанням імпортованих товарів, митне оформлення яких здійснювалося із застосуванням податкового векселя.

Порядок взаємодії митних органів і органів державної податкової служби під час проведення звіряння даних та здійснення контролю затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2004 р. № 178 [15]

АМКУ є державним органом, відповідальним за забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності. Хоча основною сферою діяльності АМКУ є антимонопольна політика, його функції також стосуються контролю за дотриманням законодавства у сфері ціноутворення, що може впливати на митну вартість товарів.

У контексті митної вартості, АМКУ може здійснювати такі заходи:

- Моніторинг ринкових цін: аналіз цін на товари на внутрішньому ринку з метою виявлення випадків необґрунтованого завищення або заниження цін, що може впливати на визначення митної вартості.
- Розслідування антиконкурентних практик: виявлення та припинення змов між імпортерами або іншими суб'єктами господарювання, які можуть призводити до маніпуляцій з митною вартістю.

Визначення митної вартості товарів є ключовим аспектом митного контролю, оскільки від цього залежить правильність нарахування митних платежів та податків. В Україні порядок визначення митної вартості регулюється Митним кодексом України (МКУ), який встановлює методи оцінки, процедури декларування та механізми перевірки митної вартості.

Згідно з МКУ, для визначення митної вартості товарів, що ввозяться на митну територію України, застосовуються шість послідовних методів:

Метод за ціною договору (вартість операції) – основний метод, який базується на фактичній ціні, сплаченій або такій, що підлягає сплаті за імпортований товар. Цей метод застосовується, якщо немає обмежень щодо прав покупця на використання товару, оплата здійснюється безпосередньо продавцю, і покупець та продавець не є пов'язаними особами [16].

- Метод за ціною договору щодо ідентичних товарів – застосовується, коли митна вартість не може бути визначена за першим методом. Вартість базується на ціні ідентичних товарів, проданих для експорту в Україну в той самий період.
- Метод за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів – використовується, якщо попередні методи не застосовні. Оцінка проводиться на основі вартості подібних товарів, які мають схожі характеристики та склад.
- Метод на основі віднімання вартості – базується на ціні одиниці товару, за якою імпортований товар або ідентичні чи подібні товари продаються в

Україні найбільшими партіями. З цієї ціни віднімаються витрати на внутрішні податки, прибуток та інші витрати, понесені в Україні .

- Метод на основі додавання вартості (обчислена вартість) – передбачає складання вартості матеріалів та витрат на виробництво імпортованого товару, загальних витрат та прибутку, характерних для експорту товарів того ж класу або виду в Україну.
- Резервний метод – застосовується, коли жоден з попередніх методів не може бути використаний. Визначення вартості здійснюється на основі доступної інформації, що відповідає принципам та загальним положенням МКУ.

Кожен наступний метод застосовується лише у випадку, якщо митна вартість не може бути визначена за попереднім методом.

Декларування митної вартості є обов'язком декларанта або уповноваженої ним особи. Відомості про митну вартість зазначаються в митній декларації, яка подається до митного органу під час переміщення товарів через митний кордон України [17]. У випадках, визначених законодавством, додатково подається декларація митної вартості (ДМВ), що містить детальну інформацію про складові митної вартості та метод її визначення.

Для підтвердження заявленої митної вартості декларант зобов'язаний надати митному органу необхідні документи, зокрема:

- Контракт (договір) – основний документ, що підтверджує умови поставки та вартість товару.
- Рахунок-фактура (інвойс) – містить інформацію про товар, його кількість та ціну.
- Транспортні документи – підтверджують умови та вартість транспортування товару.
- Платіжні документи – свідчать про фактичну оплату товару.
- Ліцензії, сертифікати походження та інші дозвільні документи – за необхідності, підтверджують відповідність товару встановленим вимогам.

Митні органи здійснюють перевірку правильності визначення митної вартості шляхом аналізу поданих документів та інформації. У разі виявлення розбіжностей або сумнівів щодо достовірності заявленої вартості, митний орган може вимагати додаткові документи або пояснення від декларанта. При відсутності підтверджуючих документів або недостовірності наданої інформації, митний орган має право самостійно визначити митну вартість товару відповідно до встановлених методів.

Сучасні технології відіграють важливу роль у забезпеченні ефективного контролю за митною вартістю товарів. В Україні впроваджено автоматизовані системи обробки та аналізу митної інформації, що дозволяють підвищити прозорість та оперативність митних процедур.

Однією з ключових систем є Автоматизована система аналізу та управління ризиками (АСАУР), яка дозволяє:

- аналізувати митну вартість на основі історичних даних та ринкових показників;
- виявляти підозрілі угоди, що можуть свідчити про заниження митної вартості;
- здійснювати автоматичне коригування митної вартості у разі виявлення порушень [17].

Також активно застосовуються міжнародні бази даних та електронні платформи обміну митною інформацією, що сприяє координації між митними службами різних країн. Важливим кроком стало приєднання України до Системи спільного транзиту NCTS, що дозволяє автоматизувати процеси митного оформлення та взаємодію з країнами ЄС.

Електронні системи сприяють мінімізації людського фактору у процесах перевірки митної вартості та знижують ризики корупційних зловживань. Автоматизація митних процедур дозволяє не тільки скорочувати час проходження митного контролю, але й покращує прогнозованість зовнішньоекономічної діяльності.

Проблеми нормативного регулювання митної вартості в Україні є актуальними та багатограними, впливаючи на ефективність зовнішньоекономічної діяльності та наповнення державного бюджету. Серед основних викликів виділяються невідповідність деяких норм міжнародним стандартам, корупційні ризики та маніпуляції з митною вартістю.

Україна, прагнучи інтегруватися до світової економічної спільноти, зобов'язана гармонізувати своє митне законодавство з міжнародними нормами, зокрема з положеннями Світової організації торгівлі (СОТ) та Європейського Союзу (ЄС). Однак, на практиці спостерігається розбіжність між національними нормативними актами та міжнародними стандартами. Це призводить до ускладнень у визначенні митної вартості та створює перешкоди для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Зокрема, дослідження вказують на те, що чинне митне законодавство України потребує вдосконалення для забезпечення прозорості та передбачуваності митних процедур, що є вимогою міжнародних партнерів [18, с.105-109]. Недостатня адаптація національних норм до міжнародних стандартів може стати бар'єром для ефективної торгівлі та інвестицій.

Корупція в митних органах залишається серйозною проблемою, що негативно впливає на економічний розвиток країни. Маніпуляції з митною вартістю, такі як її заниження або завищення, часто використовуються для ухилення від сплати податків та митних платежів. Це не лише зменшує надходження до державного бюджету, але й створює нерівні умови для бізнесу.

Дослідження показують, що корупційні ризики в митних органах виникають через низку факторів, зокрема:

- Нечіткість та суперечливість нормативно-правових актів, що дає можливість для різних трактувань та зловживань [19, с.181-188].
- Низький рівень прозорості та відкритості роботи митних органів, що сприяє приховуванню неправомірних дій [20, с.96-103].

- Недостатній рівень автоматизації митних процедур, що дозволяє посадовим особам впливати на процес визначення митної вартості [21].

Такі умови створюють сприятливе середовище для корупційних проявів та маніпуляцій з митною вартістю.

Для подолання зазначених проблем необхідно здійснити комплексні заходи, спрямовані на вдосконалення нормативного регулювання митної вартості в Україні:

1. Гармонізація національного законодавства з міжнародними стандартами: приведення митних норм у відповідність до вимог СОТ та ЄС сприятиме спрощенню процедур та підвищенню довіри міжнародних партнерів [18, с.105-109].
2. Підвищення прозорості та відкритості митних процедур: запровадження регулярних публічних звітів про діяльність митних органів, створення механізмів громадського контролю та забезпечення доступу до інформації про митні процедури зменшить можливості для корупційних дій [20, с.96-103].
3. Автоматизація та цифровізація митних процесів: впровадження сучасних інформаційних технологій, таких як електронне декларування та використання блокчейн-платформ, мінімізує людський фактор та знижує ризики маніпуляцій з митною вартістю [21].
4. Підвищення кваліфікації та відповідальності працівників митних органів: регулярне навчання, підвищення заробітної плати та впровадження жорстких антикорупційних заходів сприятимуть формуванню професійної та доброчесної митної служби [19, с.181-188].

Реалізація цих заходів потребує політичної волі, міжвідомчої координації та активної участі громадськості. Тільки комплексний підхід дозволить створити ефективну та прозору систему митного регулювання, що відповідатиме міжнародним стандартам та сприятиме економічному розвитку України.

РОЗДІЛ 2. РЕГУЛЮВАННЯ МИТОЇ ВАРТОСТІ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

2.1. Індикатори і показники, які характеризують митну вартість.

Митна вартість є ключовим елементом митного регулювання, оскільки вона впливає на обчислення митних платежів та визначає економічні умови для імпорту та експорту товарів. Розглянемо детальніше поняття митної вартості, її роль у формуванні митних платежів та вплив на конкурентоспроможність імпортованих товарів.

Митна вартість товарів, що переміщуються через митний кордон України, визначається відповідно до положень Митного кодексу України [7] та міжнародних угод, зокрема Угоди про застосування статті VII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ) [12]. Вона є основою для нарахування митних платежів та статистичного обліку зовнішньоекономічної діяльності.

Відповідно до статті 57 Митного кодексу України [8], митна вартість товарів визначається за такими методами:

- Метод за ціною договору щодо товарів, які імпортуються (вартість операції): основний метод, що базується на ціні, фактично сплаченій або такій, що підлягає сплаті за товари при їх продажу на експорт в Україну.
- Метод за ціною договору щодо ідентичних товарів: застосовується, якщо основний метод не може бути використаний; базується на вартості ідентичних товарів, проданих для експорту в Україну [8].
- Метод за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів: використовується, коли попередні методи не застосовні; базується на вартості подібних товарів.

- Віднімальний метод: базується на ціні одиниці товару, за якою імпортовані товари або ідентичні чи подібні товари продаються в Україні найбільшою партією, за вирахуванням певних витрат.
- Додавальний (обчислювальний) метод: базується на сумі витрат, понесених виробником, включаючи вартість матеріалів, виробничі витрати та прибуток.
- Резервний метод: застосовується, коли жоден з попередніх методів не може бути використаний; базується на гнучкому підході з урахуванням міжнародної практики.

Митна вартість є базою для нарахування основних митних платежів, таких як:

- Ввізне мито: податок, що стягується при ввезенні товарів на митну територію України; ставка мита може бути адвалерною (у відсотках до митної вартості), специфічною (у грошовому вираженні за одиницю товару) або комбінованою.
- Податок на додану вартість (ПДВ): непрямий податок, що стягується при імпорті товарів; стандартна ставка ПДВ в Україні становить 20%.
- Акцизний податок: стягується з певних видів товарів (наприклад, алкоголь, тютюн, паливо); ставки акцизу визначаються залежно від виду товару.

Приклад розрахунку митних платежів:

Припустимо, імпортується товар з митною вартістю 10 000 доларів США. Ставка ввізного мита становить 10%, ПДВ — 20%, акцизний податок не застосовується.

1. Розрахунок ввізного мита: $10\,000 \text{ доларів США} \times 10\% = 1\,000 \text{ доларів США}$
2. База для нарахування ПДВ: Митна вартість + ввізне мито = $10\,000 \text{ доларів США} + 1\,000 \text{ доларів США} = 11\,000 \text{ доларів США}$
3. Розрахунок ПДВ: $11\,000 \text{ доларів США} \times 20\% = 2\,200 \text{ доларів США}$

Загальна сума митних платежів: 1 000 доларів США (ввізне мито) + 2 200 доларів США (ПДВ) = 3 200 доларів США (Таблиця Б)

Вплив митної вартості на конкурентоспроможність імпортованих товарів

Митна вартість безпосередньо впливає на кінцеву ціну імпортованих товарів на внутрішньому ринку, що, у свою чергу, впливає на їх конкурентоспроможність порівняно з вітчизняними товарами. Вища митна вартість призводить до збільшення митних платежів, що підвищує собівартість імпортованих товарів. Це може зробити їх менш привабливими для споживачів, особливо в умовах жорсткої конкуренції з вітчизняними виробниками

Оцінка митної вартості товарів є ключовим етапом у міжнародній торгівлі, оскільки саме від цього залежить сума митних платежів, яку має сплатити імпортер. У більшості країн, зокрема в Україні, митна вартість визначається відповідно до міжнародних стандартів, зокрема згідно з Кодексом митної справи України [25].

Метод ціни угоди є основним методом оцінки митної вартості, і його застосування є обов'язковим за умови, що доступна інформація про реальну угоду між продавцем і покупцем. Цей метод базується на фактичній ціні товару, яка була встановлена у контракті.

Параметри методу:

- Ціна угоди: це фактична ціна, за якою товари продаються між сторонами. Вона включає всі витрати, понесені продавцем, включаючи транспортування, страхування, та інші додаткові витрати, якщо вони вказані у контракті.
- Не включені витрати: деякі витрати, такі як митні збори, податки та інші внутрішні витрати країни-імпортера, не повинні бути враховані при визначенні митної вартості.

Переваги методу:

- Простота та об'єктивність, оскільки це безпосередньо ціна угоди.
- Врахування всіх витрат, пов'язаних із поставкою товару.

Недоліки методу:

- Метод може бути не застосовним у разі відсутності документації щодо угоди або якщо угода була проведена на умовах, які не є звичними для ринку.

Альтернативні методи

Якщо метод ціни угоди не може бути застосований, застосовуються альтернативні методи оцінки митної вартості. До них відносяться:

а) Метод оцінки за аналогами (метод порівняння цін)

Цей метод використовує ціни на аналогічні або подібні товари, які вже були ввезені в країну. Це дозволяє встановити митну вартість шляхом порівняння цін.

Переваги:

- Може бути використано в разі, коли немає прямої угоди для порівняння.

Недоліки:

- Потрібно наявність достатньо точних даних щодо аналогічних товарів.

б) Метод віднімання вартості

Цей метод полягає в тому, що митна вартість визначається на основі ціни товару на митниці після його імпорту з урахуванням витрат на подальшу переробку, транспортування та інші витрати.

Переваги:

- Застосовується, коли немає можливості оцінити митну вартість за допомогою методу ціни угоди або аналогів.

Недоліки:

- Не завжди дає точні результати через складність у визначенні всіх витрат, які потрібно відняти.

в) Метод додавання вартості

Цей метод передбачає визначення митної вартості шляхом додавання витрат на виробництво, обробку, транспортування, а також маржі продавця до базової ціни товару.

Переваги:

- Допомагає оцінити митну вартість, якщо інші методи не застосовні.

Недоліки:

- Вимагає наявності точних даних про витрати на виробництво та обробку.

(Таблиця В)

Ключові показники, що характеризують митну вартість

Митна вартість є одним з основних показників, що впливає на митні платежі та податкові зобов'язання імпортера чи експортера. Вона визначається на основі декількох ключових факторів, які дозволяють оцінити її динаміку, порівняння з ринковою вартістю, а також взаємозв'язок із зовнішньою торгівлею.

Середня митна вартість товарів за групами дозволяє отримати уявлення про загальну картину імпорту та експорту певних категорій товарів. Це важливий індикатор для визначення митних зборів, оскільки від митної вартості залежить величина мита.

Згідно з офіційними даними Державної митної служби України [11], середня митна вартість товарів по групах змінюється в залежності від економічної ситуації, змін вартості товарів на світових ринках та внутрішніх чинників. Наприклад, за даними Державної митної служби України [11], середня митна вартість імпортованих товарів у категорії "технічне обладнання" становить 1500 USD/тонна, а для "харчових продуктів" — 1000 USD/тонна.

Динаміка змін митної вартості товарів показує, як змінюється митна вартість протягом певного періоду часу. Це важливий показник для аналізу економічних тенденцій і може бути корисним для планування митних зборів.

Згідно з офіційною інформацією з Міністерства економіки України [26], динаміка митної вартості товарів імпорту за останні 5 років показала деяке зростання вартісних показників у таких категоріях, як нафтові продукти та техніка, що вказує на зростання вартості імпортованих товарів.

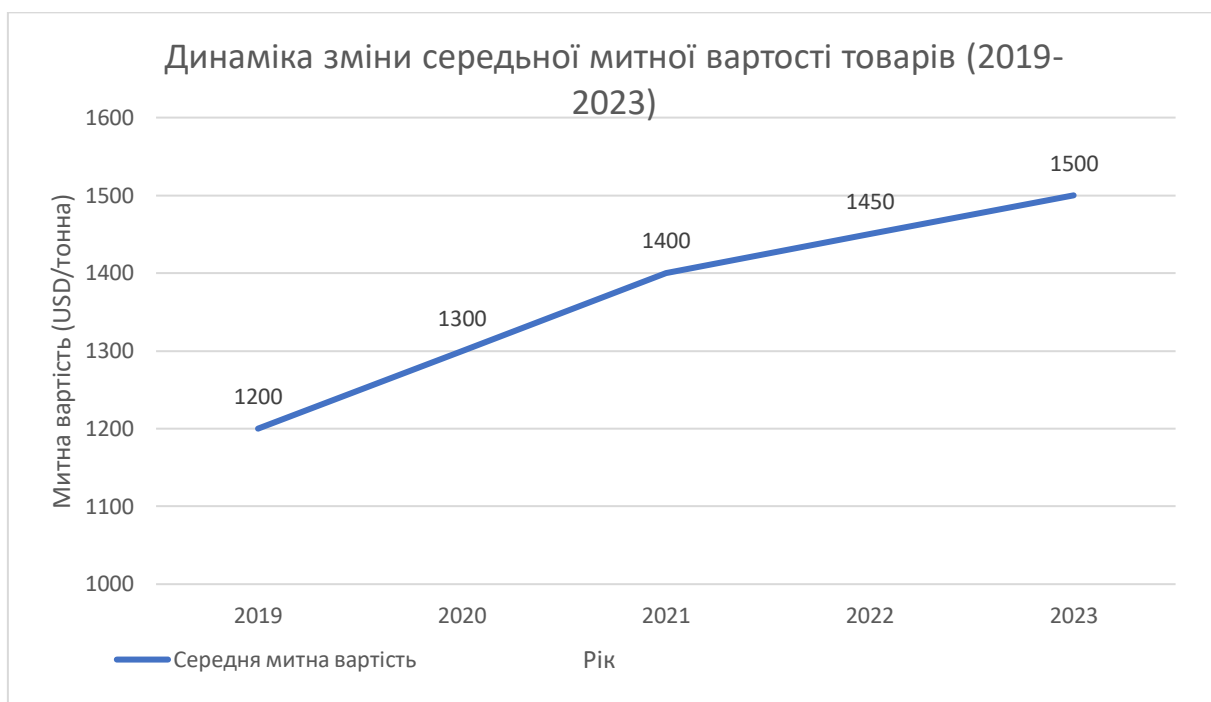

Рисунок 2.1 - Динаміка зміни середньої митної вартості товарів (2019-2023)

Джерело: розроблено автором на основі [26]

Порівняння митної вартості з ринковою дає змогу оцінити, наскільки точним є відображення митної вартості товарів. Якщо митна вартість значно відрізняється від ринкової, це може свідчити про завищення чи заниження митної вартості для уникнення митних платежів.

В Україні це відношення знаходиться в межах 95-105% залежно від категорії товару. Наприклад, для імпорту технічних товарів в 2023 році, митна вартість часто не відрізняється від ринкової вартості більше ніж на 5%, що є свідченням високої точності митної оцінки.

Співвідношення митної вартості товарів та обсягів імпорту і експорту дозволяє оцінити, наскільки важливу роль відіграє митна вартість у зовнішньоекономічній діяльності країни. Цей показник допомагає зрозуміти структуру торгівлі та її вплив на економіку.

Згідно з даними Державної митної служби України [11] за 2023 рік, митна вартість імпортованих товарів становить 20% від загального обсягу імпорту, тоді як експортні товари мають меншу митну вартість, що може свідчити про високі вартості експортованих сировинних товарів (наприклад, металу та зерна).

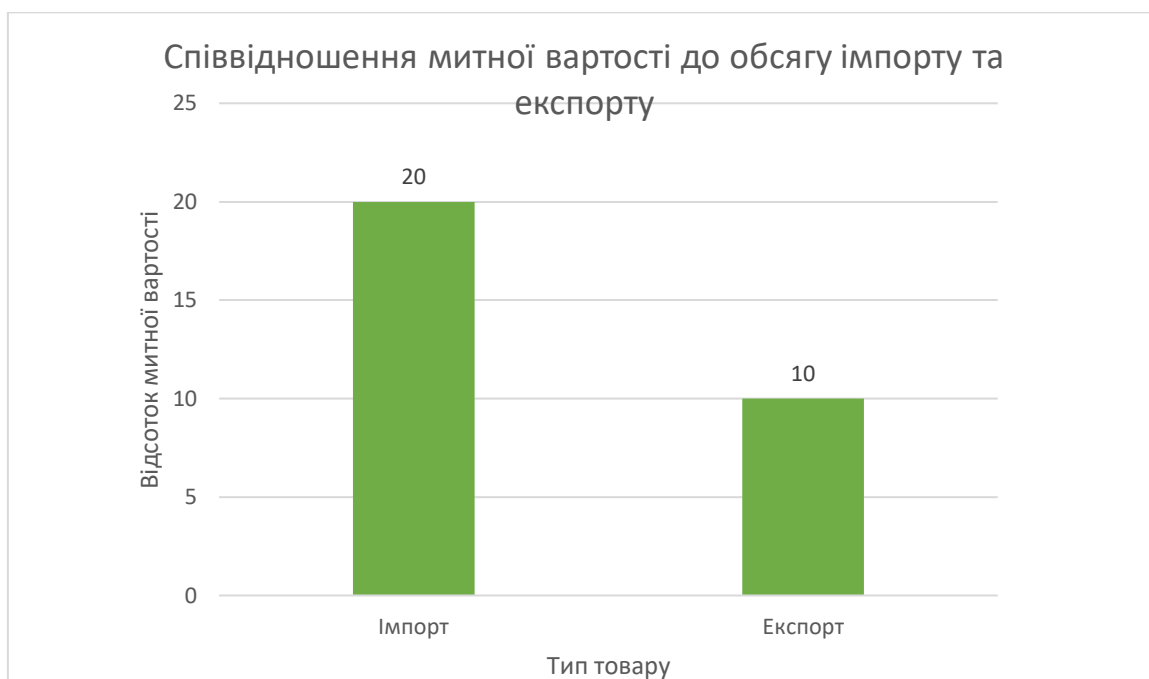

Рисунок 2.2 - Співвідношення митної вартості до обсягу імпорту та експорту

Джерело: розроблено автором на основі [11]

Фактори, що впливають на митну вартість, детальніше див. додатки (Таблиця Г).

Митна вартість товарів може змінюватися під впливом кількох факторів. Розуміння цих факторів дозволяє не тільки точніше оцінити витрати, але й передбачити тенденції на ринку та митні збори. Основними факторами, що впливають на митну вартість, є коливання валютного курсу, зміни в митному законодавстві, зовнішньоекономічна кон'юнктура та політика митного контролю.

Колівання валютного курсу є одним з найважливіших факторів, що впливають на митну вартість, оскільки більшість зовнішньоекономічних операцій проводиться в іноземних валютах (зазвичай в доларах США або євро). Зміни курсу валют можуть істотно змінити кінцеву митну вартість товарів.

Наприклад, у випадку девальвації національної валюти (гривні), митна вартість імпортованих товарів в гривневому еквіваленті зростає, навіть якщо їх ціна в іноземній валюті залишиться незмінною.

Статистика: за даними Національного банку України [27], з 2022 по 2023 рік курс долара США до гривні зріс на 15%, що призвело до відповідного збільшення митної вартості імпортованих товарів.

Рисунок 2.3 - Вплив коливання валютного курсу на митну вартість товарів

Джерело: розроблено автором на основі [27]

Митне законодавство постійно змінюється, і це має прямий вплив на митну вартість. Зміни можуть стосуватися як процедури оцінки вартості, так і ставки митних зборів. Наприклад, введення нових податків або пільг може змінити фінансове навантаження на імпортерів.

Приклад: у 2023 році в Україні було введено зміни в Закон України "Про митний тариф України" [28], що дозволило знизити ставки мита на певні категорії товарів. Це безпосередньо вплинуло на митну вартість імпортованих товарів у цих категоріях.

Зовнішньоекономічна кон'юнктура, така як зміни в світових цінах на товари, економічні кризи або торгові війни, також має великий вплив на митну вартість. Наприклад, глобальні коливання цін на нафту або метали можуть змінити вартість відповідних товарів на міжнародних ринках і, відповідно, на митниці.

Статистика: Згідно з даними Світової організації торгівлі (WTO) [29], у 2022 році через кризу на ринку енергоресурсів митна вартість нафтопродуктів зросла на 20%, що відобразилось на загальних витратах імпортерів.

Політика митного контролю може значно впливати на те, як митні органи оцінюють вартість товарів. Це включає як загальні принципи оцінки, так і особливості перевірки документів, аналізу цін на ринку та використання альтернативних методів оцінки.

Приклад: В Україні митні органи можуть застосовувати альтернативні методи оцінки, якщо ціна товару на ринку є підозріло низькою або високо завищеною. Це може призвести до коригування митної вартості відповідно до реальних умов ринку.

Механізми контролю та коригування митної вартості

Контроль та коригування митної вартості є важливими етапами в процесі митного оформлення товарів. Митні органи використовують різні методи для визначення, коригування та перевірки митної вартості товарів. Оскільки митна вартість визначає розмір митних зборів, податків та інших платежів, її правильне встановлення є критичним для бізнесу та економіки країни. Детальніше механізми можна розглянути в додатках (Таблиця Д)

Попередній контроль митної вартості передбачає перевірку поданих документів та фактичної вартості товару перед його митним оформленням.

Приклад: У разі, якщо митний орган виявляє невідповідності у наданих документах або зауважує, що вартість товару значно знижена (що може бути пов'язано з недекларованими витратами), митники можуть провести попередній контроль вартості. Це дозволяє зменшити ризики пов'язані з помилковими або неправомірними заявками щодо вартості товарів.

Статистика: В Україні, за даними Державної митної служби [11], у 2022 році було проведено попередній контроль вартості більше ніж 10 000 товарів, серед яких було виявлено понад 300 випадків заниження вартості товарів на суму понад 50 млн грн.

Рисунок 2.4 – Кількість коригувань митної вартості за рік

Джерело: розроблено автором на основі [11]

Коригування митної вартості здійснюється, коли митні органи виявляють невідповідності або неправомірності у задекларованій вартості товару. Якщо митний орган сумнівається в правдивості заявленої вартості, він може застосувати методи, встановлені законодавством для коригування вартості. Це може бути метод ціни угоди, віднімання вартості, додавання вартості тощо.

Приклад: Якщо митний орган встановлює, що вартість товару завищена або занижена порівняно з ринковими умовами, він має право коригувати митну вартість, застосовуючи один із методів оцінки, що дозволяють враховувати реальну ринкову ціну товару.

Статистика: За даними Державної митної служби України [11], у 2023 році було здійснено коригування митної вартості на понад 2000 товарів, що становить близько 1,5% від загального числа імпортованих товарів.

Механізми оскарження визначеної митної вартості

Імпорттери мають право оскаржити визначену митними органами митну вартість, якщо вони вважають, що вона була визначена неправильно. Механізм оскарження включає подачу скарги до митного органу, а за необхідності — до суду.

Етапи оскарження:

1. Подання скарги до митного органу: Імпортёр може подати письмову скаргу до митниці, вказавши причини, чому визначена митна вартість є неправильною.
2. Перевірка скарги: Митний орган має певний час для розгляду скарги і прийняття рішення.
3. Оскарження у суді: Якщо імпортер не погоджується з рішенням митного органу, він може подати позов до адміністративного суду.

Приклад: У 2022 році в Україні було подано більше ніж 50 скарг на неправомірне визначення митної вартості товарів. У 30% випадків суди скасували рішення митних органів про коригування вартості, відновивши початкову суму.

2.2. Роль митної вартості у розвитку економіки України (за останні 5 років)

Митна вартість товарів, що переміщуються через митний кордон України, визначається декларантом відповідно до норм Митного кодексу України. Зокрема, митна вартість товарів, що ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, визначається відповідно до глави 9 цього Кодексу. [30]

Основним методом визначення митної вартості є вартість операції — ціна, фактично сплачена або підлягає сплаті за товари при їх продажу на експорт до України. Якщо цей метод не може бути застосований, використовуються альтернативні методи, передбачені Митним кодексом.

Митна вартість є базою для нарахування основних митних платежів, зокрема:

- Ввізного мита: розраховується як відсоток від митної вартості товару.
- Податку на додану вартість (ПДВ): нараховується на суму митної вартості плюс мито та акцизний податок.
- Акцизного податку: для певних товарів, таких як алкоголь, тютюн та паливо, акциз нараховується на митну вартість або кількість товару.

Таким чином, точне визначення митної вартості безпосередньо впливає на обсяг надходжень до державного бюджету.

За даними Державної митної служби України, у 2024 році митні органи перерахували до державного бюджету 591,7 млрд грн податків, сплачених українським бізнесом та громадянами під час митного оформлення товарів. Понад 99% цих надходжень складають митні платежі з імпорту товарів. [31]

Зокрема, у лютому 2025 року податкова служба перевищила план надходжень на 12 млрд грн (18%), отримавши 74,0 млрд грн ПДВ з ввезених на митну територію України товарів. [32]

Ці дані свідчать про значний внесок митної вартості у формування доходів бюджету через податкові надходження.

Митні платежі є значним джерелом доходів державного бюджету України. За період 2020–2024 років спостерігалася позитивна динаміка надходжень:

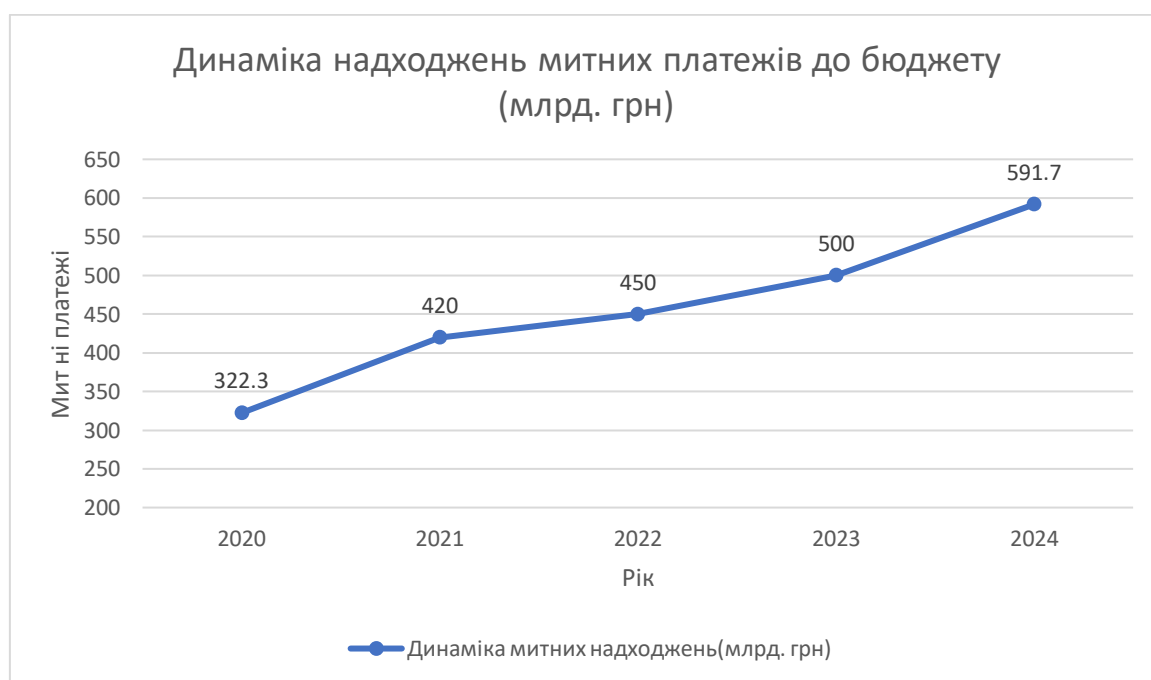

Рис. 2.2 - Динаміка надходжень митних платежів до бюджету(2020-2024)

Джерело: розроблено автором на основі [33] та [34]

Зокрема, у 2024 році митні органи перерахували до державного бюджету 591,7 млрд грн податків, сплачених українським бізнесом та громадянами під час митного оформлення товарів.

Обсяги імпорту товарів також зростали протягом зазначеного періоду:

Рис 2.3 - Обсяги імпорту товарів

Джерело: розроблено автором на основі [35]

У 2024 році імпорт товарів становив 70,7 млрд дол. США, що на 11,3% більше порівняно з 2023 роком.

Митні надходження становлять значну частку в загальних доходах державного бюджету:

Рис 2.4 - Митні надходження в загальних доходах державного бюджету

Джерело: розроблено автором на основі [36]

Зокрема, у 2024 році митні надходження становили 36% загальних доходів державного бюджету.

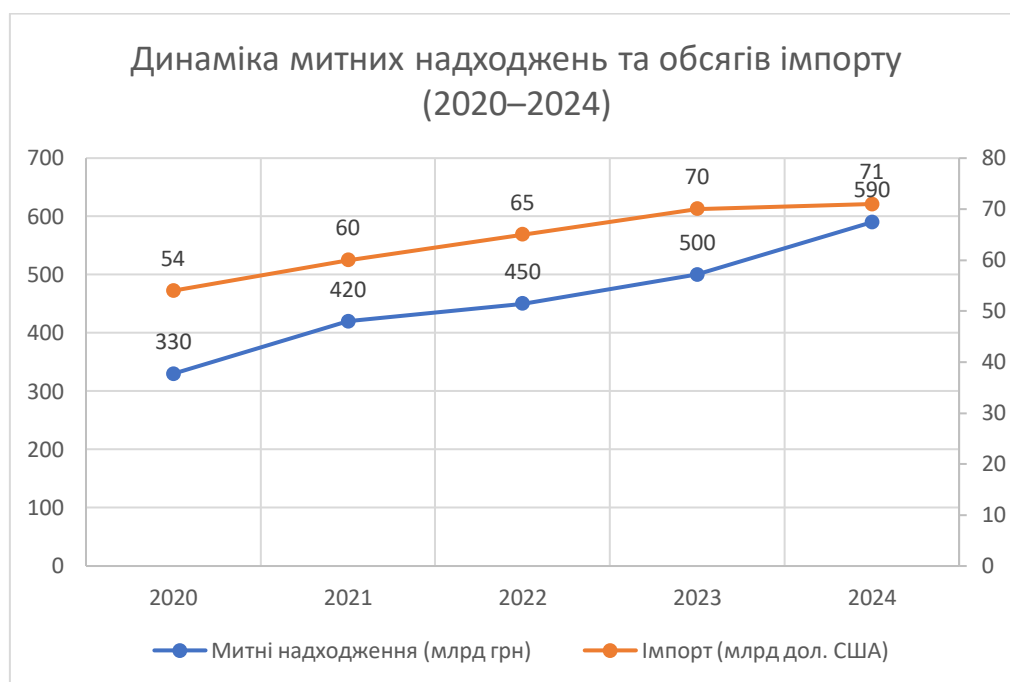

Рисунок 2.5 - Динаміка митних надходжень та обсягів імпорту (2020–2024)

Джерело: розроблено автором на основі [87]

Зміни митної вартості безпосередньо впливають на ціни товарів на внутрішньому ринку. Підвищення митної вартості призводить до зростання митних платежів, що, в свою чергу, збільшує собівартість імпортованих товарів. Це може спричинити загальне підвищення цін для споживачів.

З іншого боку, зниження митної вартості може зменшити митні платежі, що потенційно призведе до зниження цін на імпортовані товари. Однак це також може створити тиск на вітчизняних виробників, які змушені конкурувати з дешевшими імпортними товарами.

Митна політика, зокрема визначення митної вартості, відіграє важливу роль у захисті національного виробника. Підвищення митної вартості на імпортні товари може зробити вітчизняну продукцію більш конкурентоспроможною за ціною. Це сприяє розвитку національного виробництва та збереженню робочих місць.

Проте надмірне підвищення митної вартості може призвести до зростання цін на імпорتنі сировину та комплектуючі, що негативно вплине на собівартість вітчизняної продукції. Таким чином, важливо забезпечити баланс між захистом національного виробника та підтримкою конкурентоспроможності.

Коригування митної вартості є інструментом боротьби з тіньовим імпортом та ухиленням від сплати митних платежів. Митні органи здійснюють перевірки заявленої митної вартості та, у разі виявлення невідповідностей, проводять її коригування.

Наприклад, у 2023 році Державна митна служба України виявила численні випадки заниження митної вартості при імпорті товарів, що призвело до донарахування митних платежів на суму понад 1 млрд грн. Ці заходи сприяють детінізації економіки та забезпеченню справедливих умов конкуренції на ринку.

Митна вартість є основою для нарахування митних платежів і визначається на основі ціни товару, зазначеної в рахунку-фактурі, або за іншими методами, передбаченими законодавством. Згідно з Митним кодексом України, митна вартість повинна відповідати дійсній вартості товару, тобто ціні, за якою такий або аналогічний товар продається в умовах вільної конкуренції. [37]

У період 2020–2024 років спостерігалось коливання світових цін на сировину та енергоносії, що впливало на митну вартість імпортованих товарів. Наприклад, зростання цін на нафту та газ у 2022 році призвело до збільшення митної вартості енергоносіїв, що, в свою чергу, вплинуло на обсяг митних надходжень до бюджету.

Торговельні обмеження, такі як квоти, ліцензування та технічні бар'єри, можуть впливати на митну вартість товарів шляхом обмеження обсягів імпорту та зміни структури поставок. З іншого боку, надання тарифних пільг, зокрема в рамках преференційних торговельних угод, може знижувати митну вартість товарів, що імпортуються. Наприклад, у 2024 році обсяг наданих пільг при імпорті товарів збільшився на 20,6 млрд грн порівняно з попереднім роком [38].

Україна, як член Світової організації торгівлі (СОТ), зобов'язана дотримуватися міжнародних стандартів у сфері визначення митної вартості.

Зокрема, Угода про застосування статті VII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ) встановлює методологію визначення митної вартості на основі ціни угоди. Україна імплементувала ці положення у своє національне законодавство, що сприяє прозорості та передбачуваності митного оцінювання [39, с.19-40].

Контроль за митною вартістю є ключовим елементом забезпечення фіскальної функції митної служби. У 2024 році митні органи України перерахували до державного бюджету 591,7 млрд грн податків, сплачених під час митного оформлення товарів. Понад 99% цих надходжень становили митні платежі з імпорту товарів [40].

Пост-митний контроль, як інструмент перевірки правильності визначення митної вартості, продемонстрував ефективність. За результатами таких перевірок у 2024 році до державного бюджету було добровільно сплачено 356 млн грн [41].

Однак, за висновками Рахункової палати України, наявний матеріально-технічний потенціал Державної митної служби не забезпечує в повній мірі належне виконання функцій митного контролю [42].

Рекомендації для посилення ролі митної вартості в економічному розвитку

1. Покращення матеріально-технічного забезпечення митних органів – необхідно забезпечити сучасне обладнання, програмне забезпечення та сканувальні комплекси [42].
2. Удосконалення системи управління ризиками – впровадження штучного інтелекту, аналізу великих даних та автоматизованих алгоритмів дозволить зменшити кількість неправомірно визначеної митної вартості [43].
3. Підвищення кваліфікації персоналу – навчання службовців митної служби щодо методів визначення митної вартості згідно з положеннями Угоди СОТ [44, с.267-273].
4. Імплементация міжнародних стандартів – гармонізація законодавства України з нормами СОТ, WCO та ЄС, особливо щодо шести методів визначення митної вартості [45].

5. Забезпечення належного фінансування – збільшення бюджету на розвиток митної інфраструктури та цифровізацію процедур [42].

Реалізація вищезазначених заходів сприятиме підвищенню прозорості, ефективності та передбачуваності митної політики, а також зміцненню довіри з боку міжнародних партнерів і внутрішнього бізнесу.

РОЗДІЛ 3. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГУЛЮВАННЯ МИТНОЇ ВАРТОСТІ В УКРАЇНІ

3.1. Досвід країн ЄС з регулювання митної вартості

Загальні принципи регулювання митної вартості в ЄС

Єдина правова база: Митний кодекс Союзу (Union Customs Code, UCC)

З 1 травня 2016 року в Європейському Союзі діє Митний кодекс Союзу (Union Customs Code, UCC), що замінив Митний кодекс Співтовариства. Він визначає уніфіковані правила визначення митної вартості, процедури оформлення, використання електронних систем обміну даними та контроль ризиків [45].

UCC створено з метою гармонізації підходів у всіх країнах-членах ЄС та забезпечення єдиної митної політики на зовнішніх кордонах. Впровадження цього кодексу дозволило значно підвищити ефективність контролю та зменшити адміністративне навантаження на бізнес [46].

Згідно з положеннями UCC, митна вартість має визначатися прозоро — з урахуванням документально підтверджених угод між імпортерами та експортерами. ЄС вимагає від митних органів повного дотримання принципів правової визначеності, обґрунтованості оцінки та об'єктивного підходу під час перевірки вартості товарів [47].

Країни ЄС застосовують єдиний підхід, згідно з яким учасник ЗЕД має право бути поінформованим про причини коригування митної вартості та про доступні механізми оскарження [48].

Пріоритет методу за вартістю угоди (Transaction Value Method)

Основним методом визначення митної вартості в ЄС, як і в Україні, є метод транзакційної вартості — вартість товару, яка фактично сплачена або підлягає сплаті при його продажу на експорт до ЄС [49].

За даними Європейської Комісії, понад 91% імпорتنих операцій в ЄС у 2022 році оформлялись саме за цим методом, що свідчить про його ефективність та домінування в системі митної оцінки [50].

Метод транзакційної вартості вважається найточнішим та найсправедливішим за умови, якщо митні органи не мають обґрунтованих підстав вважати заявлену вартість недостовірною [51].

Системи управління ризиками та електронні декларації

З огляду на значне зростання обсягів зовнішньої торгівлі ЄС, що досягли понад 4 трильйони євро у 2023 році, митні органи не мають можливості перевіряти кожну декларацію вручну. Тому ЄС впровадив Єдину систему управління ризиками (CRMS2), яка дозволяє митним органам обмінюватися інформацією про ризики в режимі реального часу та виявляти підозрілі операції ще до прибуття товарів на митницю [52].

У 2022 році CRMS2 об'єднувала понад 670 митних офісів та національних центрів ризику в 27 країнах ЄС, а також у Норвегії та Швейцарії, забезпечуючи координацію дій понад 2 900 митних службовців та експертів [52].

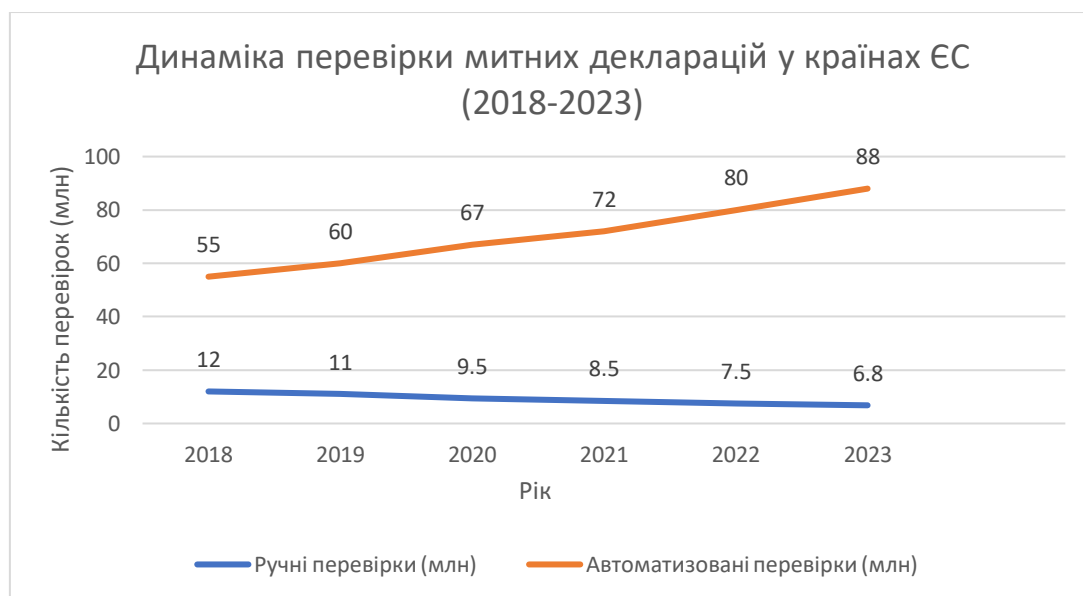

Рисунок 3.1 – Динаміка перевірки митних декларацій у країнах ЄС(2018-2023)

Джерело: розроблено автором на основі [88]

Спільні критерії ризику та пріоритетні зони контролю

Відповідно до статті 46 Митного кодексу Союзу (UCC), Європейська Комісія встановила спільні критерії ризику (CRC) для виявлення високоризикових вантажів, які можуть становити загрозу безпеці та фінансовим інтересам ЄС [53].

Крім того, ЄС визначає пріоритетні зони контролю (PCA), які охоплюють конкретні товари, маршрути або операторів, що підлягають посиленому контролю на визначений період. Наприклад, у 2021 році PCA були спрямовані на боротьбу з недооцінкою текстильних виробів та контрабандою тютюнових виробів [53].

Пост-аудитні перевірки та боротьба з недооцінкою

Митні органи ЄС активно використовують пост-аудитні перевірки для виявлення випадків недооцінки митної вартості. За даними Європейського суду аудиторів, у 2017 році було виявлено, що деякі імпортери занижували митну вартість, використовуючи фіктивні документи, що призвело до втрат бюджету ЄС на суму понад 2,7 мільярда євро [54].

У відповідь на це, ЄС посилив контроль за митною вартістю, зокрема через впровадження фінансових критеріїв ризику (FRC), які дозволяють автоматично виявляти декларації з потенційними фінансовими ризиками [53].

Співпраця митних органів та бізнесу

Митні органи та бізнес повинні взаємодіяти для досягнення ефективної та прозорої митної процедури, особливо при визначенні митної вартості товарів. Для цього розроблені різноманітні механізми, що забезпечують спрощення процедур для надійних компаній і зменшення можливості спорів.

Механізми авторизованих економічних операторів (АЕО)

Авторизовані економічні оператори (АЕО) є одними з основних інструментів для спрощення митних процедур для надійних компаній. Цей механізм дозволяє бізнесу отримати доступ до певних переваг у митних процедурах, таких як:

- Спрощені процедури декларування товарів.
- Зменшення кількості перевірок товарів.
- Пріоритетне проходження митного контролю.

Для отримання статусу АЕО компанія повинна відповідати певним вимогам, таким як високий рівень внутрішнього контролю, фінансова стабільність і забезпечення належного рівня безпеки.

Для порівняння переваг статусу АЕО та інших механізмів співпраці розглянемо таблицю Е (Таблиця Е).

Консультаційні формати "митниця-бізнес"

Для уникнення спорів щодо митної вартості та забезпечення більш ефективного обміну інформацією між митними органами та бізнесом, розвиваються спеціалізовані консультаційні формати. Ці формати дозволяють компаніям отримувати попередні роз'яснення щодо застосування митних норм, а також уточнювати моменти, які можуть стати причиною суперечок. До основних форматів належать:

- Попереднє узгодження митної вартості: Це процедура, яка дозволяє бізнесу отримати офіційне підтвердження від митних органів щодо правильної визначеної митної вартості певного товару ще до його ввезення на митну територію.
- Консультаційні зустрічі: Регулярні зустрічі між представниками митниць та бізнесу для обговорення питань, що виникають під час митного оформлення.

Механізм попереднього узгодження митної вартості є важливим інструментом для розвитку стабільних і передбачуваних митних процедур. Особливо це стосується товарів, для яких складно або неможливо швидко визначити митну вартість. Цей механізм дозволяє:

- Визначити митну вартість до початку процесу імпорту.
- Мінімізувати можливість помилок при оформленні митних документів.
- Забезпечити більш передбачувану митну практику для бізнесу.

Попереднє узгодження митної вартості має особливе значення для окремих категорій товарів, таких як техніка, хімічні продукти або медичні засоби, де є високий рівень складності у визначенні вартості через додаткові витрати, такі як транспортування чи страхування.

Врегулювання митних спорів

Митні спори є невід'ємною частиною міжнародної торгівлі та митного контролю. В Україні існує чітко визначений порядок оскарження рішень митних органів, що забезпечує захист прав та інтересів бізнесу.

Право на оскарження рішень митних органів

Згідно з статтею 529 Митного кодексу України, рішення митних органів можуть бути оскаржені у:

- Адміністративному порядку — до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику.
- Судовому порядку — до місцевого загального суду як адміністративного суду в порядку, передбаченому Кодексом адміністративного судочинства України.

Згідно з даними Державної митної служби України, у 2023 році кількість судових справ за участю митниць Держмитслужби становила 10 583 справи на суму 4 618 654 тис. грн. [55] З них 5 692 справи на суму 1 805 792 тис. грн були вирішені на користь позивачів, а 734 справи на суму 764 103 тис. грн — на користь митниць Держмитслужби [56].

Єдиний підхід до тлумачення митних правил забезпечується через рішення Суду Європейського Союзу (ЄС). Ці рішення мають прецедентний характер і є обов'язковими для застосування митними органами України, оскільки Україна є частиною зони вільної торгівлі з ЄС [57].

Використання попередніх рішень щодо класифікації та митної вартості

В Україні застосовуються механізми попереднього узгодження митної вартості та класифікації товарів, зокрема:

- Binding Tariff Information (BTI) — обов'язкове для застосування рішення митних органів ЄС щодо класифікації товарів [58].
- Binding Valuation Information (BVI) — рішення щодо визначення митної вартості товарів [59].

Ці рішення забезпечують правову визначеність для бізнесу та митних органів, зменшуючи кількість спорів щодо митної вартості та класифікації товарів [60].

Таблиця 3.1.1 – Статистика судових справ у сфері митного регулювання (за категоріями спорів).

Категорія справ	Кількість	Сума(тис.грн)	Рішення на користь митниці (%)	Рішення на користь позивачів (%)
Загальна кількість справ	10583	4 618654	734 (6,9%)	5 692 (53,8%)
Справи про коригування митної вартості товарів	437	113202	286 (65,4%)	2 735 (62,6%)
Справи про класифікацію товарів	363	72467	0 (0%)	0 (0%)
Справи про країну походження товарів	29	5106	0 (0%)	0 (0%)

Джерело: складено автором на основі [61]

Практичні приклади регулювання митної вартості в окремих країнах ЄС

Німеччина: акцент на електронному митному оформленні та швидкому аудиторському супроводі

У Німеччині митне оформлення значною мірою автоматизовано через систему ATLAS (Automatisiertes Tarif- und Lokales Zollabwicklungssystem), яка дозволяє подавати митні декларації в електронному вигляді. Це забезпечує швидкість обробки та зменшує адміністративне навантаження на бізнес. Крім того, Німеччина активно впроваджує механізми попереднього узгодження митної вартості та класифікації товарів, що дозволяє зменшити кількість спорів та забезпечити передбачуваність митних процедур.

Франція: активне використання спрощених процедур для великих імпортерів

У Франції для великих імпортерів доступні спрощені митні процедури, що дозволяють прискорити процес митного оформлення та зменшити адміністративне

навантаження. Ці процедури включають попереднє узгодження митної вартості та класифікації товарів, а також можливість подання митних декларацій в електронному вигляді через систему DELTA. Такі заходи сприяють зменшенню кількості митних спорів та забезпечують більш прозорі та ефективні митні процедури.

Польща: прикордонна кооперація та обмін даними для боротьби з митними зловживаннями

Польща активно співпрацює з сусідніми країнами, зокрема з країнами Балтії та Фінляндією, у сфері митного контролю та боротьби з митними зловживаннями. У 2024 році було підписано угоду про співпрацю між митними органами Польщі, Фінляндії та країн Балтії, що передбачає обмін інформацією та спільні дії у боротьбі з митними правопорушеннями. Ця ініціатива сприяє підвищенню ефективності митного контролю та зменшенню кількості митних спорів.

3.2. Напрямки удосконалення державного регулювання митної вартості в Україні.

Гармонізація з міжнародними стандартами

Україна, як член Світової організації торгівлі (СОТ), зобов'язана дотримуватись положень Угоди про застосування статті VII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ), яка встановлює шість методів визначення митної вартості. Ці методи передбачені в статті 57 Митного кодексу України та застосовуються в порядку пріоритетності:

1. За ціною договору (вартість операції)
2. За ціною договору щодо ідентичних товарів
3. За ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів
4. На основі віднімання вартості

5. На основі додавання вартості (обчислена вартість)
6. Резервний метод [62].

Основним методом є перший — за ціною договору. Однак, у 2023 році лише 68% імпорتنих декларацій були оформлені з використанням цього методу, тоді як у країнах ЄС цей показник перевищує 90% [63]. Це свідчить про необхідність гармонізації українських процедур з міжнародними стандартами.

Для досягнення цієї мети доцільно:

- Розробити та впровадити єдині стандарти оцінки митної вартості, що відповідають вимогам СОТ.
- Забезпечити прозорість процедур визначення митної вартості через публікацію відповідних методичних рекомендацій та інструкцій.
- Підвищити кваліфікацію митних службовців шляхом проведення регулярних тренінгів та семінарів.

Згідно з Митним кодексом України, кожен наступний метод визначення митної вартості застосовується лише у разі неможливості використання попереднього [62]. Однак, відсутність чітких критеріїв для переходу між методами створює ризики суб'єктивного підходу та зловживань.

Для мінімізації цих ризиків необхідно:

- Розробити детальні інструкції для митних органів щодо застосування кожного методу оцінки.
- Встановити чіткі критерії та умови, за яких допускається перехід до наступного методу.
- Забезпечити доступ декларантів до інформації про застосування методів оцінки та можливість оскарження рішень митних органів.

Згідно з даними Державної митної служби України, у 2023 році було зафіксовано понад 12 тисяч випадків коригування митної вартості, що становить приблизно 2% від загальної кількості імпорتنих декларацій [64]. Це свідчить про необхідність удосконалення процедур визначення митної вартості.

Таблиця 3.2.1 - Частка застосування методів визначення митної вартості в Україні (2023 рік)

Метод визначення митної вартості	Частка застосування (%)
За ціною договору	68
За ціною ідентичних товарів	12
За ціною подібних товарів	10
На основі віднімання вартості	5
На основі додавання вартості	3
Резервний метод	2

Джерело: розроблено автором на основі [55]

Впровадження електронного декларування

У 2023 році в Україні було впроваджено електронну систему митного оформлення (ЕСМО), яка дозволяє суб'єктам господарювання оформляти митні декларації в електронному вигляді. Це значно скорочує час митного оформлення та підвищує ефективність митного контролю [65, с.18-25].

Згідно з даними Державної митної служби України, у 2023 році було оформлено 4,2 млн електронних декларацій, що становить 85% від загальної кількості митних декларацій. Це свідчить про високий рівень цифровізації митних процедур [66].

Впровадження електронного декларування також сприяє зменшенню корупційних ризиків та підвищенню прозорості митних процедур. Зокрема, автоматизація процесів дозволяє уникнути суб'єктивного впливу посадових осіб на прийняття рішень щодо митної вартості товарів [67].

Таблиця 3.2.2 - Частка електронних декларацій у загальній кількості митних декларацій в Україні (2023 рік)

Показник	Значення
Загальні кількість митних декларацій	4,94 млн
Кількість електронних декларацій	4,2 млн
Частка електронних декларацій	85%

Джерело: розроблено автором на основі [90, с.54-63]

Спрощення документальних вимог

Згідно зі статтею 53 Митного кодексу України, декларант зобов'язаний подавати документи, що підтверджують митну вартість товарів, зокрема: декларацію митної вартості, зовнішньоекономічний договір, рахунок-фактуру, транспортні документи, платіжні документи тощо [68].

Однак, для малих партій товарів та підприємств малого і середнього бізнесу (МСБ) такий перелік документів може бути обтяжливим. Тому доцільно переглянути та скоротити перелік необхідних документів для підтвердження митної вартості, особливо для малих партій товарів.

Зокрема, можна запровадити спрощені процедури для МСБ, які передбачають подання мінімального пакету документів, необхідного для підтвердження митної вартості. Це сприятиме зменшенню адміністративного навантаження на бізнес та підвищенню ефективності митного оформлення [69].

Публікація інформації про митні тарифи та процедури

Забезпечення відкритого доступу до актуальної інформації про митні тарифи та процедури є ключовим елементом прозорого митного регулювання. З 1 січня 2023 року в Україні набрав чинності Закон № 2697-IX «Про Митний тариф України», який адаптує національну систему тарифів до Гармонізованої системи опису та кодування товарів 2022 року. Це дозволяє уніфікувати митні процедури та забезпечити передбачуваність для учасників зовнішньоекономічної діяльності [70].

Державна митна служба України (Держмитслужба) забезпечує публікацію актуальної інформації про митні тарифи, правила оцінки вартості та інші регуляторні вимоги на своєму офіційному веб-сайті. Зокрема, на порталі відкритих даних Держмитслужби доступна інформація про ставки ввізного та вивізного мита, середній час митного оформлення товарів, реєстри митних складів та інші дані, що сприяють підвищенню прозорості митного регулювання [71].

Для забезпечення зручного доступу до інформації, Держмитслужба також реалізувала можливість обміну даними між митними органами та авторизованими

об'єктами під час застосування спрощень процедур випуску за місцезнаходженням [72].

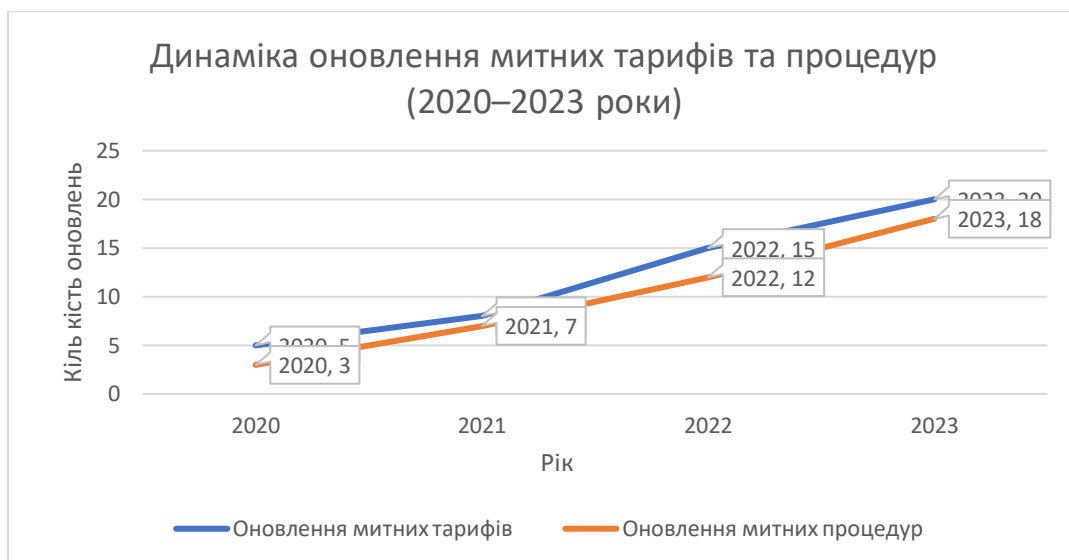

Рисунок 3.2 - Динаміка оновлення митних тарифів та процедур (2020–2023 роки)

Джерело: розроблено автором на основі [89]

Створення механізмів зворотного зв'язку

Ефективне митне регулювання передбачає не лише публікацію інформації, але й активну взаємодію з учасниками зовнішньоекономічної діяльності. Держмитслужба впровадила механізми зворотного зв'язку, що дозволяють бізнесу та громадськості надавати відгуки щодо митних процедур. Зокрема, на офіційному веб-сайті Держмитслужби доступна форма для подання звернень громадян та запитів на публічну інформацію [73].

Крім того, Держмитслужба активно співпрацює з міжнародними партнерами для вдосконалення митних процедур. Наприклад, у рамках проєкту USAID/UK aid "Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах" було створено інструменти для забезпечення відкритості та підзвітності митної служби [74].

Також, Держмитслужба реалізує внутрішній контроль, який ґрунтується на принципах відкритості та запровадження механізмів зворотного зв'язку для забезпечення необхідного ступеня прозорості під час проведення оцінки системи внутрішнього контролю [75].

Розвиток кадрового потенціалу митних органів

Підвищення професійного рівня працівників митних органів є ключовим чинником ефективного функціонування митної системи. У сучасних умовах глобалізації та технологічного прогресу, митні служби стикаються з новими викликами, що вимагають високої кваліфікації та адаптивності персоналу.

Проведення регулярного навчання персоналу

З метою забезпечення відповідності кваліфікації митних службовців сучасним вимогам, Державна митна служба України (Держмитслужба) впроваджує систематичне професійне навчання. З березня 2025 року розпочато навчання за оновленими програмами, які базуються на митних компетенціях та спрямовані на підвищення кваліфікації працівників митних органів та адаптацію їхніх навичок до сучасних вимог митної справи [76].

У 2020 році було проведено 2098 навчальних занять за різними категоріями та тематиками, визначеними Планом підвищення професійної компетентності посадових осіб органів Держмитслужби [77]. Ці заходи сприяють не лише підвищенню кваліфікації, але й формуванню єдиного підходу до виконання службових обов'язків.

Таблиця 3.2.3 - Кількість навчальних заходів та охоплених працівників митних органів (2020–2025)

Рік	Кількість навчальних заходів	Кількість охоплених працівників
2020	2 098	7 425
2021	2 315	8 130
2022	2 487	8 740
2023	2 790	9 450
2024	3 050	10 120
2025	3 300 (план)	11 000 (очікується)

Джерело: складено автором на основі [77], [76]

Впровадження системи оцінки ефективності роботи

Для забезпечення високих стандартів обслуговування та прозорості діяльності митних органів, Держмитслужба впроваджує систему оцінювання

ефективності виконання завдань та функцій митницями. Згідно з наказами Держмитслужби від 27.12.2023 № 990 та від 12.09.2024 № 1067, встановлено критерії та показники для оцінки результативності роботи митниць [78].

Ця система дозволяє виявляти сильні та слабкі сторони в роботі митних органів, що сприяє оперативному прийняттю управлінських рішень та підвищенню ефективності діяльності. Крім того, впровадження системи оцінювання сприяє формуванню індивідуальних програм професійного розвитку для працівників митних органів [79].

Інтеграція України в глобальні митні інформаційні системи є ключовим кроком для забезпечення прозорості та ефективності митного контролю. У 2024 році Державна митна служба України підписала меморандум з Литовською митною службою про впровадження автоматизованого обміну митною інформацією, що дозволить оперативно виявляти порушення та знижувати ризики заниження митної вартості.

Крім того, Україна активно працює над впровадженням системи обміну інформацією з Європейським Союзом для мінімізації зловживань на митниці. Це дозволить українським митникам отримувати доступ до актуальної інформації про товари, що переміщуються через кордон, та ефективніше виявляти порушення митного законодавства.

Для точного визначення митної вартості товарів Україна планує впровадити доступ до міжнародних баз даних цін. Це дозволить митним органам порівнювати заявлену вартість товарів з середньоринковими цінами, що зменшить можливості для заниження митної вартості.

Згідно з даними Державної митної служби України, у 2023 році середня митна вартість імпортованих товарів становила \$1,200 за тонну, тоді як середньосвітова ціна на аналогічні товари була \$1,500 за тонну, що свідчить про можливе заниження митної вартості.

Таблиця 3.2.4 - Порівняння митної вартості товарів

Рік	Середня митна вартість (Україна)	Середньосвітова ціна	Різниця
2023	\$1,200	\$1,500	-\$300
2022	\$1,100	\$1,400	-\$300
2021	\$1,050	\$1,350	-\$300

Джерело: складено автором на основі [71]

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило систематизувати й узагальнити теоретико-методичні підходи до регулювання митної вартості, здійснити комплексний аналіз сучасного стану державної політики України у цій сфері та окреслити її перспективи з урахуванням євроінтеграційного курсу.

За результатами дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Митна вартість є ключовим елементом державної митної політики, від правильного визначення якої залежить рівень митних надходжень, ефективність боротьби з ухиленням від податків, економічна безпека країни та конкурентоспроможність національного виробника.
2. Українське законодавство переважно гармонізоване з нормами Світової організації торгівлі (СОТ) та ЄС, зокрема, через адаптацію положень Угоди про застосування статті VII ГАТТ, яка передбачає шість міжнародно визнаних методів визначення митної вартості. Однак їх практичне застосування в Україні все ще суттєво відрізняється від стандартів ЄС. Наприклад, основний метод – за ціною договору – застосовується лише у 68% випадків, тоді як у країнах ЄС цей показник перевищує 90%.
3. Виявлено такі ключові проблеми:
 - недосконалість матеріально-технічного забезпечення митних органів;
 - низький рівень автоматизації митних процедур;
 - поширеність корупційних ризиків при визначенні митної вартості;
 - неоднозначне трактування митними органами деяких норм, що призводить до конфліктів з бізнесом.
4. Роль митної вартості у фіскальній системі України є стратегічною. Так, у 2024 році до державного бюджету надійшло 591,7 млрд грн митних платежів, а 99% з них становили саме платежі, пов'язані з імпортом.
5. Практичні рекомендації щодо вирішення завдань
 - Удосконалення законодавчої бази:

- Продовжити гармонізацію митного законодавства України з Митним кодексом ЄС.
- Закріпити у правових актах єдину методологію оцінки митної вартості.
- Посилити адміністративну відповідальність за маніпуляції з митною вартістю.
- Технічна модернізація:
 - Забезпечити митні органи сучасними сканувальними комплексами, електронними системами контролю та цифровими інструментами аудиту.
 - Активно впроваджувати автоматизовану систему аналізу та управління ризиками (АСАУР) із використанням елементів штучного інтелекту.
- Кадрове забезпечення:
 - Запровадити регулярні курси підвищення кваліфікації для митників з акцентом на міжнародні стандарти митної оцінки (WTO, WCO, UCC).
 - Підвищити рівень доброчесності персоналу шляхом встановлення конкурентоспроможної зарплатні та застосування механізмів етичного моніторингу.
- Посилення співпраці з ЄС:
 - Завершити інтеграцію до спільної транзитної системи NCTS.
 - Сприяти визнанню українських підприємств як авторизованих економічних операторів (АЕО) відповідно до стандартів ЄС.
- Зменшення адміністративного навантаження на бізнес:
 - Створити можливість електронного подання митної документації.
 - Впровадити інструменти попереднього узгодження митної вартості, що вже ефективно функціонують у Німеччині та Франції.

6. Доцільність впровадження результатів і подальші перспективи

Запропоновані заходи мають не лише фінансове, але й стратегічне значення.

Вони сприятимуть:

- підвищенню довіри з боку міжнародних партнерів;
- покращенню інвестиційного клімату;
- зниженню рівня тінізації економіки;
- активнішій участі України в глобальних торговельних ланцюгах.

Подальші дослідження доцільно зосередити на оцінці ефективності запроваджених інструментів управління ризиками, а також на вивченні іноземного досвіду функціонування цифрових митниць.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Годяк А. І., Ілюшик О. М., Павлович-Сенета Я. П. "Митне право України: навчальний посібник". Львів: СПОЛОМ, 2017. С. 8–24. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2301/1/%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%202017.pdf> (дата звернення 03.03.2025)
2. Митне право. Підручник. / під ред. А. Ф. Ноздрачева. М. Юріст, 2006.
3. Пипяк М. І., Кокарча Ю. А. Реформування митного законодавства України в умовах євроінтеграції. URL: https://www.researchgate.net/publication/367141112_REFORMUVANNA_MITNOGO_ZAKONODAVSTVA_UKRAINI_V_UMOVAN_EVROINTEGRACII (дата звернення 03.03.2025)
4. Бліщук К. Європейські вектори вдосконалення митної політики в Україні. Економіка та суспільство. - 2023. - № 48. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-30> (дата звернення: 29.05.2025).
5. Ківалов С.В. Всесвітня митна організація: історія та сучасність //Митна справа: науковоаналітичний журнал з питань митної справи та зовнішньоекономічної діяльності. – 2009. – № 6. – С. 4-9. (дата звернення 03.03.2025)
6. Митна політика та митна безпека України : монографія / за заг. ред. П. В. Пашка, І. Г. Бережнюка. – Хмельницький : ПП Мельник А.А., 2013. - 338 с. - (Митна справа в Україні. Том 24). URL: <https://elar.khmnu.edu.ua/handle/123456789/4862> (дата звернення 03.03.2025)
7. Митний кодекс України, стаття 49. URL: https://kodeksy.com.ua/mitnij_kodeks_ukraini/statja-49.html (дата звернення 03.03.2025)

8. Митний кодекс України, стаття 57. URL:
https://protocol.ua/ru/mitniy_kodeks_ukraini_stattya_57/ (дата звернення 07.03.2025)
9. Податковий кодекс України, стаття 190. URL:
https://protocol.ua/ru/podatkoviy_kodeks_ukraini_stattya_190/ (дата звернення 07.03.2025)
10. Верховна Рада України. Закон України "Про внесення змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу". Дата ухвалення: жовтень 2024 р. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3977-20#Text> (дата звернення 07.03.2025)
11. Державна митна служба України. "Національна програма адаптації митного законодавства до стандартів ЄС". URL: <https://yur-gazeta.com/golovna/minyust-zapustiv-rozrobku-nacionalnoyi-programi-adaptaciyi-zakonodavstva-do-prava-es.html> (дата звернення 07.03.2025)
12. Угода про політичне співробітництво, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/826_001-20#Text (дата звернення 10.03.2025)
13. Митне законодавство європейського союзу у сфері спрощення митних процедур як базова правова модель для подальшої євроінтеграції України. URL: <https://kelmczasopisma.com/viewpdf/1019> (дата звернення 10.03.2025)
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 227 URL:
<https://customs.gov.ua/polozhennia> (дата звернення 10.03.2025)
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2004 р. № 178 URL:
<https://www.kmu.gov.ua/nras/4828540> (дата звернення 10.03.2025)
16. Митний кодекс України. Закон України №4495-VI Редакція від 20.04.2025, підстава - 3977-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (дата звернення 10.03.2025)

17. Про затвердження Порядку застосування автоматизованої системи аналізу та управління ризиками під час митного контролю та митного оформлення товарів із застосуванням вантажної митної декларації URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0180-11#Text> (дата звернення 10.03.2025)
18. Гуцу С. Ф. Проблеми митного регулювання в Україні в умовах євроінтеграції.// Гуманітарний часопис. – 2013. - № 4. - с.105-109 URL:
<https://dspace.library.khai.edu/xmlui/bitstream/handle/123456789/6040/15.pdf?sequence=1> (дата звернення 10.03.2025)
19. Пай І. І. Запобігання корупційним ризикам при здійсненні митних процедур: типологія та ознаки. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету, 2024 с 181-188 URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/03/30-3.pdf> (дата звернення 15.03.2025)
20. Пріоритетні проблеми роботи митних органів України в умовах євроінтеграції.// Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - № 3 (1). - 2021. - с. 96-103 URL:
<https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2021/jun/23775/menedzhment121-98-105.pdf> (дата звернення 15.03.2025)
21. Беспалов М. О., Гриценко Г. М. Правовий механізм усунення корупційних ризиків при встановленні митної вартості. URL:
<https://dspace.snu.edu.ua/items/d2216798-68ff-4afe-95da-e3ef60b2a2af/full> (дата звернення 15.03.2025)
22. Стаття 49. Митна вартість товарів
https://protocol.ua/ua/mitniy_kodeks_ukraini_stattya_49/ (дата звернення 15.03.2025)
23. Митна вартість товарів та методи її визначення URL:
https://legaid.wiki/index.php/%D0%9C%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B0_%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%82%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C_

%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B2_%D1%82%D0%B0_%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8_%D1%97%D1%97_%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F (дата звернення 15.03.2025)

24. Угода про застосування статті VII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГААТ) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_011#Text (дата звернення 15.03.2025)

25. Митний кодексом України (Стаття 39-1) URL: https://i.factor.ua/ukr/law-24/section-119/article-30023/?srsltid=AfmBOooskIq1jIkFz_YbTq04koErQ5RT5ilCLtMdJNuTiNxnPuGEIrd (дата звернення 20.03.2025)

26. Міністерство економіки України URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA> (дата звернення 20.03.2025)

27. Національний банк України URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates?date=17.03.2023&period=daily> (дата звернення 20.03.2025)

28. Закон України "Про митний тариф України" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-20#Text> (дата звернення 20.03.2025)

29. Світова організація торгівлі (СОТ) URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/svitova-organizaciya-torgivli-sot> (дата звернення 20.03.2025)

30. Стаття 51. Визначення митної вартості товарів, що переміщуються через митний кордон України URL: https://protocol.ua/ua/mitniy_kodeks_ukraini_stattya_51/ (дата звернення 22.03.2025)

31. Результати виконання митними органами фіскальної функції у 2024 році URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/rezultati-vikonannia-mitnimi-organami-fiskalnoyi-funktsiyi-u-2024-rotsi-1976> (дата звернення 22.03.2025)

32.Міністерство Фінансів України URL:

https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_podatkova_perevikonala_plan_nadkhodzhen_za_liutii_na_12_mlrd_grn_18-5050 (дата звернення 22.03.2025)

33.Надходження митних платежів до Держбюджету в 2024 році URL:

<https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/nadkhodzhennia-mitnikh-platezhiv-do-derzhbiudzhetu-v-2024-rotsi-demonstruiut-suttieve-zrostannia-1513> (дата звернення 22.03.2025)

34.Державна митна служба України, За 11 місяців 2024 року товарообіг

України склав \$101,9 млрд URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/za-11-misiatsiv-2024-roku-tovaroobig-ukrayini-sklav-1019-mlrd-1927> (дата звернення 22.03.2025)

35.Державна служба статистики України, Зовнішня торгівля України товарами за 2024 рік (експрес-випуск) URL:

<https://stat.gov.ua/uk/publications/zovnishnya-torhivlya-ukrayiny-tovaramy-za-2024-rik-ekspres-vypusk> (дата звернення 30.03.2025)

36.Державна митна служба України, За 2024 рік товарообіг України склав

\$112,3 млрд URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/za-2024-rik-tovaroobig-ukrayini-sklav-1123-mlrd-1966> (дата звернення 30.03.2025)

37.Глава 8 Загальні положення щодо митної вартості URL:

<https://patrul.in.ua/doc/kod/mku/g-8-mku/> (дата звернення 30.03.2025)

38.Інформація для розміщення згідно з угодою COT URL:

<https://customs.gov.ua/en/informatsia-dlia-opryliudnenia-zgidno-z-ugodoiu-sot> (дата звернення 30.03.2025)

39.Правила COT щодо митної вартості: деякі аспекти застосування// LEX PORTUS. - № 3 (11). – 2018. - с. 19-40 URL:

<https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/369322> (дата звернення 07.04.2025)

40. Державна митна служба України. Результати виконання фіскальної функції у 2024 році. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/rezultati->

vikonannia-mitnimi-organami-fiskalnoyi-funktsiyi-u-2024-rotsi-1976 (дата звернення 07.04.2025)

41. Державна митна служба України. Пост-митний контроль: результати 2024 року. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/za-rezultatami-post-mitnogo-kontroliu-do-derzhbiudzhetu-dobrovilno-splacheno-628-mln-grn-1965> (дата звернення 07.04.2025)
42. Рахункова палата України. Звіт за результатами аудиту діяльності митної служби. URL: <https://rp.gov.ua/FinControl/FinResolutions/?id=1801> (дата звернення 07.04.2025)
43. Індекс реформ: перезавантаження митниці та нові правила для митних брокерів URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3945173-indeks-reform-perezavantazenna-mitnici-ta-novi-pravila-dla-mitnih-brokeriv.html> (дата звернення 07.04.2025)
44. Атаманчук Н.І. ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЩОДО АДМІНІСТРУВАННЯ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ З ПРАВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ// Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. – 2025. - с. 267-273 URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/03/42-1.pdf> (дата звернення 16.04.2025)
45. European Commission. *Union Customs Code (UCC) – legal framework*. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/union-customs-code-ucc-introduction_en (дата звернення 16.04.2025)
46. European Parliament Briefing. *The implementation of the Union Customs Code*. URL: <https://www.europarl.europa.eu/thinktank> (дата звернення 16.04.2025)
47. European Commission. *Guidelines for customs valuation*. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-valuation_en (дата звернення 16.04.2025)
48. World Customs Organization (WCO). *Valuation principles and dispute resolution in the EU*. URL: <http://www.wcoomd.org> (дата звернення 16.04.2025)

49. Union Customs Code (Regulation (EU) No 952/2013). URL: <https://www.wipo.int/wipolex/ru/legislation/details/20176> (дата звернення 16.04.2025)
50. EU Customs Union: facts and figures URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/eu-customs-union-facts-and-figures_en (дата звернення 16.04.2025)
51. OECD. *Customs Valuation and the Use of Transaction Value*. URL: <https://www.oecd.org> (дата звернення 16.04.2025)
52. European Commission. *Customs Risk Management Framework (CRMF)*. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/customs-risk-management/customs-risk-management-framework-crmf_en (дата звернення 16.04.2025)
53. European Commission. *The measures: Customs Risk Management Framework*. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/measures-customs-risk-management-framework_en (дата звернення 16.04.2025)
54. European Court of Auditors. *Special Report 19/2017: EU customs*. URL: <https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/eu-customs-19-2017/en/> (дата звернення 16.04.2025)
55. Державна митна служба України, Звіт за 2023 рік: URL: <https://customs.gov.ua/en/plani-ta-zviti-roboti> (дата звернення 16.04.2025)
56. Державна митна служба України, Звіт за 2024 рік: URL: <https://customs.gov.ua/en/plani-ta-zviti-roboti> (дата звернення 16.04.2025)
57. Суд Європейського Союзу: URL: <https://curia.europa.eu> (дата звернення 16.04.2025)
58. Європейська комісія, Binding Tariff Information (BTI): URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/calculation-customs-duties/customs-tariff/ebti-european-binding-tariff-information_en (дата звернення 16.04.2025)
59. Європейська комісія, Binding Valuation Information (BVI): URL: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13262->

Binding-valuation-information-BVI-decisions-inclusion-in-EU-legislation-and-simplifications-to-customs-formalities_en (дата звернення 16.04.2025)

60. Європейська комісія, Customs & Taxation: URL:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/index_en.htm (дата звернення 16.04.2025)

61. Державна митна служба України, Звіт за 2021 рік: URL:

<https://customs.gov.ua/en/plani-ta-zviti-roboti> (дата звернення 22.04.2025)

62. Митний кодекс України. Стаття 57. Методи визначення митної вартості товарів. URL: https://protocol.ua/ru/mitniy_kodeks_ukraini_stattya_57/ (дата звернення 22.04.2025)

63. Правила СОТ щодо митної вартості: деякі аспекти застосування. URL:

<https://www.academia.edu/37020385/> (дата звернення 22.04.2025)

64. Методологічні основи ведення митної статистики зовнішньої торгівлі.

URL:

https://tax.gov.ua/data/material/000/229/306399/Methodological_bases_of_customs_statistics.doc (дата звернення 22.04.2025)

65. Упровадження електронної системи митного оформлення в Україні:

переваги та недоліки. Іщук Ю. А., Шемчук А. В. // Business Inform. – 2024. – №11. – С. 18–25.

66. Статистика та реєстри | Державна Митна Служба України. URL:

<https://customs.gov.ua/statistika-ta-reiestri> (дата звернення 22.04.2025)

67. Електронне митне декларування в Україні: тенденції та виклики. IMEXS.

URL: <https://imex-solutions.com.ua/blog/mitne-elektronne-deklaruvannia-tovariv-v-ukrayini-tendentsiyi-ta-vikliki/> (дата звернення 22.04.2025)

68. Стаття 53. Документи, що подаються декларантом для підтвердження митної вартості товарів. Митний кодекс України. URL:

https://protocol.ua/ua/mitniy_kodeks_ukraini_stattya_53/ (дата звернення 22.04.2025)

69. Орієнтовний перелік документів для митного оформлення. UA-Broker. URL: <https://ua-broker.com/shcho-potribno-znaty/mitne-oformlennya-tovaru/oriyentovniy-perelik-dokumentiv-dlya-mitnogo-oformlennya/> (дата звернення 22.04.2025)
70. Закон України № 2697-IX «Про Митний тариф України» набирає чинності з 1 січня 2023 року. Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/zakon-ukrayini-no-2697-ix-pro-mitnii-tarif-ukrayini-nabiraie-chinnosti-z-1-sichnia-2023-roku-1016> (дата звернення 22.04.2025)
71. Відкриті дані. Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua/open-data> (дата звернення 01.05.2025)
72. Реалізовано можливість обміну даними між Держмитслужбою та авторизованими об'єктами під час застосування спрощення процедура випуску за місцезнаходженням. Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/realizovano-mozhlivist-obminu-danimi-mizh-derzhmitsluzhboiu-ta-avtorizovanimi-obiektami-pid-chas-zastosuvannia-sproshchennia-protsedura-vipusku-za-mistseznakhodzhenniam-1337> (дата звернення 01.05.2025)
73. Публічна інформація. Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua/publiczna-informatsiia> (дата звернення 01.05.2025)
74. Номе. Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua/> (дата звернення 01.05.2025)
75. Наказ Державної митної служби України № 308. Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua/documents/nakaz-derzhavnoyi-mitnoyi-sluzhbi-ukrayini-308> (дата звернення 01.05.2025)
76. Держмитслужба впроваджує компетентнісний підхід у систему професійного навчання та розвитку персоналу. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/derzhmitsluzhba-vprovadzhuie->

kompetentnisnii-pidkhdid-u-sistemu-profesiinogo-navchannia-ta-rozvitku-personalu-2126 (дата звернення 01.05.2025)

77. Загальний результат діяльності ДСПКЗ Держмитслужби. URL:

<https://dspkz.customs.gov.ua/wp-content/uploads/2021/02/zvit20201piv.pdf>
(дата звернення 01.05.2025)

78. Про оцінювання ефективності виконання завдань та функцій митниціями.

URL: <https://customs.gov.ua/documents/pro-otsiniuvannia-efektivnosti-vikonannia-zavdan-ta-funktsii-mitnitsiami-iz-zminami-vnesenimi-nakazami-derzhmitsluzhbi-vid-27-12-2023-no-990-vid-12-09-2024-no-1067-461> (дата звернення 01.05.2025)

79. Про внесення змін до Митного кодексу України щодо встановлення

особливостей проходження служби в митних органах та проведення

атестації посадових осіб митних органів|№ Документа: 3977-IX URL:

<https://lexinform.com.ua/zakonodavstvo/kompetentnist-mytnykiv-pereviryatymut-raz-na-rik/> (дата звернення 19.05.2025)

80. Зміст регуляторної функції держави URL:

https://elib.lntu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/%D0%95%D0%9D%D0%9F%20%D0%9E%D0%A0%D0%92%D0%91%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BD%D1%82/page7.html (дата звернення 19.05.2025)

81. Захисна функція митного регулювання URL:

https://arm.navs.edu.ua/books/mutne_pravo/parts/part2.html (дата звернення 19.05.2025)

82. Методи визначення митної вартості URL: <https://ua-broker.com/shcho-potribno-znaty/mitni-rezhimi-mitna-deklaratsiya-mitna-vartist-vidi-mitnih-deklaratsiy/mitna-vartist-2/metodi-viznachennya/>

(дата звернення 19.05.2025)

83. Розрахунок митних платежів при імпорті товару URL:
<https://meest.shopping/ua/articles/item/mitnij-kalkulator-2024-ak-pracue-ta-comu-vazlivij-dla-rozmitnenna-tovariv-z-za-kordonu> (дата звернення 19.05.2025)
84. Фактори, що впливають на формування митної вартості товарів URL:
https://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/16_2018/41.pdf (дата звернення 27.05.2025)
85. Контроль і коригування митної вартості: етапи, дії та механізми оскарження URL: http://www.lsej.org.ua/4_2024/103.pdf (дата звернення 27.05.2025)
86. Порівняння переваг статусу АЕО та інших механізмів співпраці URL:
<https://blog.liga.net/user/ofedoryshyn/article/55566> (дата звернення 27.05.2025)
87. Надходження митних платежів до Держбюджету URL:
<https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/nadkhodzhennia-mitnikh-platezhiv-do-derzhbiudzhetu-v-2024-rotsi-demonstruiut-suttieve-zrostannia-1513> (дата звернення 27.05.2025)
88. Майже 70% митних декларацій в ЄС оформлюють менше 5 хвилин, - європейський досвід використання системи управління ризиками. *Державна Митна Служба*. URL: <https://customs.gov.ua/news/ncts-26/post/maizhe-70-mitnikh-deklaratsii-v-ies-oformliuiut-menshe-5-khvilin-ievropeiskii-dosvid-vikoristannia-sistemi-upravlinnia-rizikami-525> (дата звернення: 28.05.2025).
89. Динаміка оновлення митних тарифів та процедур URL:
<https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/shchodo-rezultativ-roboti-derzhmitsluzhbi-u-napriamku-zabezpechennia-nadkhodzen-mitnikh-platezhiv-do-derzhavnogo-biudzhetu-1125> (дата звернення 28.05.2025)
90. Гапонюк М.А., Борошенко Т.М. Трансформація митниці: фактори появи електронної митниці.// Міжнародний науковий журнал «Грааль науки». - № 26 (квітень, 2023). - с.54-63 URL: <https://archive.journal->

grail.science/index.php/2710-3056/article/download/1100/1121 (дата звернення 28.05.2025)

91. Т.М.Бороденко, М.А.Гапонюк, А.І.Савченко, Адміністрування митних платежів: аналіз сучасного стану та шляхи вирішення ключових викликів. // Електронний журнал «Ефективна економіка». - 2024. - №2 URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/3132/3168>

Додатки

Додаток А

Методи визначення митної вартості

Метод	Опис
Метод трансакційної вартості ідентичних товарів	Порівняння з цінами аналогічних товарів.
Метод трансакційної вартості подібних товарів	Оцінка на основі вартості товарів із подібними характеристиками.
Метод віднімання вартості	Визначення митної вартості на основі роздрібної ціни товару на внутрішньому ринку.
Метод додавання вартості	Обчислення митної вартості за собівартістю виробництва з урахуванням витрат на транспортування та прибутку.
Резервний метод	Застосування інших обґрунтованих способів оцінки.

Джерело: розроблено автором на основі [82]

Додаток Б

Розрахунок митних платежів при імпорті товару

Показник	Розрахунок	Сума(USD)
Митна вартість	-	10000
Ввізне мито(10%)	$10000 \cdot 10\%$	1000
База для нарахування ПДВ	$1000 + 1000$	11000
ПДВ(20%)	$11000 \cdot 20\%$	2200
Загальна сума платежів	$1000 + 2200$	3200

Джерело: розроблено автором на основі [83]

Додаток В

Методи визначення митної вартості товарів: опис, переваги та недоліки

Метод	Опис	Переваги	Недоліки
Метод ціни угоди	Використання фактичної ціни угоди	Простіший і об'єктивний метод	Може бути непридатний без документації
Метод за аналогами	Порівняння з цінами на аналогічні товари	Використовується при відсутності угоди	Необхідні точні дані для порівняння
Метод віднімання вартості	Визначення вартості на основі ціни товару після імпорту	Застосовується при відсутності інших методів	Визначення витрат може бути складним
Метод додавання вартості	Додавання витрат на виробництво і транспортування	Застосовується, коли інші методи не застосовні	Необхідні точні дані про витрати

Джерело: розроблено автором на основі [82]

Додаток Г

Фактори, що впливають на формування митної вартості товарів

Фактор	Опис	Вплив на митну вартість
Коливання валютного курсу	Зміни курсу національної валюти по відношенню до іноземних валют	Зміни курсу валют можуть збільшувати або зменшувати митну вартість товарів в національній валюті.
Зміни в митному законодавстві	Введення нових податків або пільг на митну вартість товарів	Зміни законодавства можуть змінити ставки митних зборів або методи оцінки вартості.
Вплив зовнішньоекономічної кон'юнктури	Коливання світових цін на товари (нафта, метали, енергоресурси)	Зміни у зовнішньоекономічній кон'юнктурі можуть змінити вартість імпортованих товарів.
Політика митного контролю та оцінки вартості	Методи оцінки митної вартості, контроль за документами та цінами	Митний контроль може коригувати митну вартість товарів через перевірку реальності ціни.

Джерело: розроблено автором на основі [84]

Додаток Д

Контроль і коригування митної вартості: етапи, дії та механізми оскарження

Фактор	Опис	Дії митних органів
Попередній контроль митної вартості	Перевірка документів, що підтверджують вартість товару до митного оформлення	Перевірка рахунків-фактур, контрактів, документів транспортування
Коригування вартості митними органами	Застосування методів коригування вартості, якщо митний орган сумнівається у вірності ціни	Застосування методу ціни угоди, віднімання чи додавання вартості
Механізми оскарження митної вартості	Процедура оскарження митної вартості, визначеної митними органами	Подання скарги до митного органу або позову до суду

Джерело: розроблено автором на основі [85]

Додаток Е

Порівняння переваг статусу АЕО та інших механізмів співпраці

Механізм	Переваги для бізнесу	Вимоги до компанії
Авторизований економічний оператор (АЕО)	- Спрощене митне оформлення товарів - Зменшення митних перевірок - Пріоритет у митному контролі	- Високий рівень внутрішнього контролю - Фінансова стабільність - Забезпечення належної безпеки
Попереднє узгодження митної вартості	- Зниження ймовірності спорів - Підвищення прозорості митних процедур	- Документальне підтвердження ціни товару та його характеристик
Консультаційні зустрічі митниця-бізнес	- Зрозумілість у митному процесі - Можливість уникнення помилок	- Регулярна взаємодія з митними органами, наявність юридичних представників

Джерело: розроблено автором на основі [86]

Звіт подібності

метадані

Назва організації

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU

Заголовок

VolynskaA-plagiat

Автор

Науковий керівник / Експерт

Волинська А.С.Рязанова Н.С.

підрозділ

кафедра фінансів імені Віктора Федосова

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

КП 1

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

КП 2

10798

Кількість слів

КЦ

83922

Кількість символів

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		0
Інтервали		0
Мікропробіли		2
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		40

Подібності за списком джерел

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Колір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Колір тексту

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/978c91a8-c603-4d73-b518-3d08cfbd41d9/download	45 0.42 %
2	https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/978c91a8-c603-4d73-b518-3d08cfbd41d9/download	36 0.33 %
3	http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nie_2014_1_5.pdf	32 0.30 %
4	https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/88367846/	21 0.19 %

5	http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/3361/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B04.pdf	19 0.18 %
6	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/49367/1/%D0%93%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%BE%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0.pdf	17 0.16 %
7	http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nie_2014_1_5.pdf	17 0.16 %
8	https://www.kmu.gov.ua/npas/243963449	16 0.15 %
9	Д-ММБ-21-1_Касьян Катерина 5/13/2025 State Tax University (Кафедра митної справи та товарознавства)	15 0.14 %
10	https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/88367846/	14 0.13 %

з бази даних RefBooks (0.00 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
------------------	-----------	--

з домашньої бази даних (0.20 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	KryvenkoA-plagiat 5/29/2024 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (кафедра фінансів імені Віктора Федосова)	14 (1) 0.13 %
2	МИТНИЙ КОНТРОЛЬ В УКРАЇНІ ТА НАПРЯМИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ 3/29/2017 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (відділ координації та моніторингу періодичних фахових видань)	8 (1) 0.07 %

з програми обміну базами даних (1.45 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	Kucher_diplom_Nepriadkina_MLMS_20-05-25 5/20/2025 V. N. Karazin Kharkiv National University (KKNV) (ННІ КІМВ та ТБ - кафедра міжнародних економічних відносин та логістики)	55 (5) 0.51 %
2	Митне 10/30/2024 Chernivtsi Educational and Research Law Institute of the National University "Odesa Law Academy" (Chernivtsi Educational and Research Law Institute of the National University "Odesa Law Academy")	18 (2) 0.17 %
3	К_ММБ-21-1_Захарченко Юрій 11/12/2024 State Tax University (Кафедра митної справи та товарознавства)	16 (2) 0.15 %
4	Д-ММБ-21-1_Касьян Катерина 5/13/2025 State Tax University (Кафедра митної справи та товарознавства)	15 (1) 0.14 %
5	Митна вартість як інструмент регулювання зовнішньо-економічної діяльності 5/30/2024 Odessa National Economic University (Odessa National Economic University)	10 (1) 0.09 %

6	2024_Maricтерська_ІПм_23_2_Мацайло 12/13/2024 Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas (Каф. ІПЗ Марістр)	10 (1) 0.09 %
7	081_Savvova Yuliya Oleksandrivna 6/27/2024 Odessa I.I.Mechnikov National University (Odessa I.I.Mechnikov National University)	6 (1) 0.06 %
8	Митна вартість як інструмент регулювання зовнішньоекономічної діяльності 11/22/2024 Uzhhorod National University (Department)	6 (1) 0.06 %
9	Maricтерська-робота-I-III-розділI-готова.docx 3/6/2018 Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (VSPNU) (Навчально-науковий Юридичний інститут)	6 (1) 0.06 %
10	стаття Варгуляк 3.docx 3/11/2024 Publishing House "Helvetica" (Видавничий дім "Гельветика")	5 (1) 0.05 %
11	Податкове планування_Самусевич_Височина.docx 4/28/2021 Sumy State University (Кафедра економічної кібернетики)	5 (1) 0.05 %
12	2023_80730005_Kostyk_Tetiana_Ivanivna_235377 10/26/2024 National University "Lviv Politechnika" (National University Lviv Politechnika)	5 (1) 0.05 %

з Інтернету (7.90 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ДЖЕРЕЛО URL	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/978c91a8-c603-4d73-b518-3d08cfbd41d9/download	115 (6) 1.07 %
2	http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2301/1/%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%202017.pdf	96 (15) 0.89 %
3	http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nie_2014_1_5.pdf	60 (3) 0.56 %
4	https://revolution.allbest.ru/custom/00617209_0.html	59 (6) 0.55 %
5	https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/88367846/	47 (4) 0.44 %
6	http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/3361/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B04.pdf	38 (4) 0.35 %
7	https://www.kmu.gov.ua/npas/243963449	35 (3) 0.32 %
8	http://bukvasha.ru/book/244425	35 (6) 0.32 %
9	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/49367/1/%D0%93%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%BE%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0.pdf	34 (4) 0.31 %
10	http://oia.lntu.edu.ua/files/Vipusk_2_6-2015.pdf	33 (3) 0.31 %
11	https://ir.dpu.edu.ua/bitstreams/1c60def7-ca72-4277-b994-eca96408b153/download	24 (4) 0.22 %
12	https://chtyvo.org.ua/authors/Berezhniuk_Ivan/Aktualni_pytannia_teorii_ta_praktyky_mytnoi_spravy.pdf	23 (3) 0.21 %
13	https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8_%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%97_%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%83	22 (3) 0.20 %

14	http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/1103/1/%D0%9A%D0%9B%D0%90%D0%9F%D0%9A%D0%86%D0%92%D0%92%D1%96%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B9%20%D0%9C%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87.pdf	19 (3) 0.18 %
15	http://dp.sfs.gov.ua/media-ark/local-news/print-350357.html	19 (2) 0.18 %
16	https://learn.ztu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=42757	17 (3) 0.16 %
17	https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/d203c48e-0452-41de-a0d9-46256463785b/download	15 (3) 0.14 %
18	https://guide.dia.gov.ua/event/otrymannia-dozvolu-na-zbroiu	13 (1) 0.12 %
19	https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e9862e28-649f-4d9a-84cf-de8ffe0ae2e2/content	12 (1) 0.11 %
20	https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA_%D0%BE%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2_%D1%83_%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D1%85_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%83%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%85_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB	11 (1) 0.10 %
21	http://ephsheir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/4721/document.pdf?sequence=1&isAllowed=y	11 (1) 0.10 %
22	https://readbookz.net/pbooks/book-11/ua/chapter-715/	11 (1) 0.10 %
23	http://um.co.ua/9/9-19/9-193501.html	11 (2) 0.10 %
24	https://myreferatik.in.ua/work/8137252/mitni-proceduri-pri-importi-avtomobiliv	11 (1) 0.10 %
25	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/1966/Denisenko_diss.pdf?sequence=1&isAllowed=y	10 (1) 0.09 %
26	https://dlf.ua/ua/import-v-ukrayinu-mitni-formalnosti/	10 (1) 0.09 %
27	https://portal.rada.gov.ua/news/Novyny/182087.html	10 (1) 0.09 %
28	http://www.afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=459&num=5	10 (2) 0.09 %
29	https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/affb0d0a-4967-4ee6-bee0-68a39708519b/download	9 (1) 0.08 %
30	https://ua-referat.com/%D0%9C%D0%B8%D1%82%D0%BD%D1%96_%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B6%D1%96	9 (1) 0.08 %
31	https://opendatobot.ua/court/123117979-57e9b687179a7918fa7a46c32fca946c	7 (1) 0.06 %
32	https://opendatobot.ua/court/66899750-39a43512384e52bd79f82b3b1e90271a	7 (1) 0.06 %
33	https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/a337e8fb-8964-4906-b841-77091c30819c/download	5 (1) 0.05 %
34	http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/45493/1/%D0%9B%D1%8E%D0%B1%D0%B0%20%D0%9E.%D0%86_.pdf	5 (1) 0.05 %

Список прийнятих фрагментів (немає прийнятих фрагментів)

Звіт подібності

метадані

Назва організації

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU

Заголовок

VolynskaA-plagiat

Автор

Науковий керівник / Експерт

Волинська А.С.Рязанова Н.С.

підрозділ

кафедра фінансів імені Віктора Федосова

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

КП 1

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

КП 2

10798

Кількість слів

КЦ

83922

Кількість символів

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		0
Інтервали		0
Мікропробіли		2
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		40

Подібності за списком джерел

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Колір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Колір тексту

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/978c91a8-c603-4d73-b518-3d08cfbd41d9/download	45 0.42 %
2	https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/978c91a8-c603-4d73-b518-3d08cfbd41d9/download	36 0.33 %
3	http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nie_2014_1_5.pdf	32 0.30 %
4	https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/88367846/	21 0.19 %

5	http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/3361/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B04.pdf	19 0.18 %
6	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/49367/1/%D0%93%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%BE%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0.pdf	17 0.16 %
7	http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/Nie_2014_1_5.pdf	17 0.16 %
8	https://www.kmu.gov.ua/npas/243963449	16 0.15 %
9	Д-ММБ-21-1_Касьян Катерина 5/13/2025 State Tax University (Кафедра митної справи та товарознавства)	15 0.14 %
10	https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/88367846/	14 0.13 %

з бази даних RefBooks (0.00 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
------------------	-----------	--

з домашньої бази даних (0.20 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	KryvenkoA-plagiat 5/29/2024 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (кафедра фінансів імені Віктора Федосова)	14 (1) 0.13 %
2	МИТНИЙ КОНТРОЛЬ В УКРАЇНІ ТА НАПРЯМИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ 3/29/2017 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (відділ координації та моніторингу періодичних фахових видань)	8 (1) 0.07 %

з програми обміну базами даних (1.45 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	Kucher_diplom_Nepriadkina_MLMS_20-05-25 5/20/2025 V. N. Karazin Kharkiv National University (KKNU) (ННІ КІМБ та ТБ - кафедра міжнародних економічних відносин та логістики)	55 (5) 0.51 %
2	Митне 10/30/2024 Chernivtsi Educational and Research Law Institute of the National University "Odesa Law Academy" (Chernivtsi Educational and Research Law Institute of the National University "Odesa Law Academy")	18 (2) 0.17 %
3	К_ММБ-21-1_Захарченко Юрій 11/12/2024 State Tax University (Кафедра митної справи та товарознавства)	16 (2) 0.15 %
4	Д-ММБ-21-1_Касьян Катерина 5/13/2025 State Tax University (Кафедра митної справи та товарознавства)	15 (1) 0.14 %
5	Митна вартість як інструмент регулювання зовнішньо-економічної діяльності 5/30/2024 Odessa National Economic University (Odessa National Economic University)	10 (1) 0.09 %

6	2024_Maricтерська_ІПм_23_2_Мацайло 12/13/2024 Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas (Каф. ІПЗ Марістр)	10 (1) 0.09 %
7	081_Savvova Yuliya Oleksandrivna 6/27/2024 Odessa I.I.Mechnikov National University (Odessa I.I.Mechnikov National University)	6 (1) 0.06 %
8	Митна вартість як інструмент регулювання зовнішньоекономічної діяльності 11/22/2024 Uzhhorod National University (Department)	6 (1) 0.06 %
9	Maricтерська-робота-I-III-розділI-готова.docx 3/6/2018 Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (VSPNU) (Навчально-науковий Юридичний інститут)	6 (1) 0.06 %
10	стаття Варгуляк 3.docx 3/11/2024 Publishing House "Helvetica" (Видавничий дім "Гельветика")	5 (1) 0.05 %
11	Податкове планування_Самусевич_Височина.docx 4/28/2021 Sumy State University (Кафедра економічної кібернетики)	5 (1) 0.05 %
12	2023_80730005_Kostyk_Tetiana_Ivanivna_235377 10/26/2024 National University "Lviv Politechnika" (National University Lviv Politechnika)	5 (1) 0.05 %

з Інтернету (7.90 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ДЖЕРЕЛО URL	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/978c91a8-c603-4d73-b518-3d08cfbd41d9/download	115 (6) 1.07 %
2	http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2301/1/%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%202017.pdf	96 (15) 0.89 %
3	http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nie_2014_1_5.pdf	60 (3) 0.56 %
4	https://revolution.allbest.ru/custom/00617209_0.html	59 (6) 0.55 %
5	https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/88367846/	47 (4) 0.44 %
6	http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/3361/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B04.pdf	38 (4) 0.35 %
7	https://www.kmu.gov.ua/npas/243963449	35 (3) 0.32 %
8	http://bukvasha.ru/book/244425	35 (6) 0.32 %
9	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/49367/1/%D0%93%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%BE%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0.pdf	34 (4) 0.31 %
10	http://oia.lntu.edu.ua/files/Vipusk_2_6-2015.pdf	33 (3) 0.31 %
11	https://ir.dpu.edu.ua/bitstreams/1c60def7-ca72-4277-b994-eca96408b153/download	24 (4) 0.22 %
12	https://chtyvo.org.ua/authors/Berezhniuk_Ivan/Aktualni_pytannia_teorii_ta_praktyky_mytnoi_spravy.pdf	23 (3) 0.21 %
13	https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8_%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%97_%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%83	22 (3) 0.20 %

14	http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/1103/1/%D0%9A%D0%9B%D0%90%D0%9F%D0%9A%D0%86%D0%92%D0%92%D1%96%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B9%20%D0%9C%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87.pdf	19 (3) 0.18 %
15	http://dp.sfs.gov.ua/media-ark/local-news/print-350357.html	19 (2) 0.18 %
16	https://learn.ztu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=42757	17 (3) 0.16 %
17	https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/d203c48e-0452-41de-a0d9-46256463785b/download	15 (3) 0.14 %
18	https://guide.dia.gov.ua/event/otrymannia-dozvolu-na-zbroiu	13 (1) 0.12 %
19	https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e9862e28-649f-4d9a-84cf-de8ffe0ae2e2/content	12 (1) 0.11 %
20	https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA_%D0%BE%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2_%D1%83_%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D1%85_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%83%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%85_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB	11 (1) 0.10 %
21	http://ephsheir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/4721/document.pdf?sequence=1&isAllowed=y	11 (1) 0.10 %
22	https://readbookz.net/pbooks/book-11/ua/chapter-715/	11 (1) 0.10 %
23	http://um.co.ua/9/9-19/9-193501.html	11 (2) 0.10 %
24	https://myreferatik.in.ua/work/8137252/mitni-proceduri-pri-importi-avtomobiliv	11 (1) 0.10 %
25	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/1966/Denisenko_diss.pdf?sequence=1&isAllowed=y	10 (1) 0.09 %
26	https://dlf.ua/ua/import-v-ukrayinu-mitni-formalnosti/	10 (1) 0.09 %
27	https://portal.rada.gov.ua/news/Novyny/182087.html	10 (1) 0.09 %
28	http://www.afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=459&num=5	10 (2) 0.09 %
29	https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/affb0d0a-4967-4ee6-bee0-68a39708519b/download	9 (1) 0.08 %
30	https://ua-referat.com/%D0%9C%D0%B8%D1%82%D0%BD%D1%96_%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B6%D1%96	9 (1) 0.08 %
31	https://opendatobot.ua/court/123117979-57e9b687179a7918fa7a46c32fca946c	7 (1) 0.06 %
32	https://opendatobot.ua/court/66899750-39a43512384e52bd79f82b3b1e90271a	7 (1) 0.06 %
33	https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/a337e8fb-8964-4906-b841-77091c30819c/download	5 (1) 0.05 %
34	http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/45493/1/%D0%9B%D1%8E%D0%B1%D0%B0%20%D0%9E.%D0%86_.pdf	5 (1) 0.05 %

Список прийнятих фрагментів (немає прийнятих фрагментів)